

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-3-008 (Soruşturma)
Karar Sayısı : 21-40/594-289
Karar Tarihi : 26.08.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Kerem TOMUR, Ahmet YALÇIN, Muhammed Ali BEKTEMUR,
Emre KARA

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Re'sen

D. HAKKINDA SORUŞTURMA

YAPILANLAR :

1. Abdulkadir ÖZALTIN-Özaltın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. İsa BİRCAN
Kumluca Beykent Toptancı Hali No:36 Kumluca/Antalya
2. Ahmet KAYA-Komisyoncu Ahmet Kaya
Temsilcisi: Av. İbrahim SOYTÜRK
Meltem Mah. Dumlupınar Bul. Falez Sit. Toros Apt. B Blok
No:183 K:4 D:7 Muratpaşa/Antalya
3. Ali BAĞRIYANIK- Bağrıyanıklar Tarım Ürünleri San.ve Tic.
Ltd.Şti.
Temsilcisi: Av. Şerife PARLAK
Finike Toptancı Hal Kompleksi 85/2a Hal No:5 Finike/Antalya
4. Batı Akdeniz Tüccarlar Derneği
Bağlık Mah. Gödene Cad. Kozağaçlı Apt. No:83 D:3
Kumluca/Antalya
5. Beykent Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği
Merkez Mah. Hal Sok. Kumluca Hali Kumluca/Antalya
6. Beykonak Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği
Temsilcisi: Av. Ali Kutay GÜLEÇ
Beykent Toptancı Hali Kumluca/Antalya
7. Bekir YEŞİLOĞLU- Özyeşiloğlu Komisyon
Temsilcisi: Av. İbrahim SOYTÜRK
Meltem Mah. Dumlupınar Bul. Falez Sit. Toros Apt. B Blok No:183
K:4 D:7 Muratpaşa/Antalya
8. Demre Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği
Demre Toptancı Hali Demre/Antalya
9. Durali ÖZEK- Çınar Tarım Komisyonculuk
Demre Toptancı Hali No:14 Demre/Antalya
10. Fahri Duran-FD Duran Tarım Ürünleri Ltd. Şti.

- Demre Toptancı Hali No: 29 Demre/Antalya
11. Faik ÖNCEL-Öncel Tarım Tic. Paz. Tur. Sebze Meyve Komisyon Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Erdem OKTAR
Kumluca Hali No:22 Kumluca/Antalya
 12. Faruk ÇETİNKAYA- Kocafaruk Tarım Ür. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. İbrahim SOYTÜRK
Meltem Mah. Dumlupınar Bul. Falez Sit. Toros Apt. B Blok No:183
K:4 D:7 Muratpaşa/Antalya
 13. Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği
Temsilcisi: İsmail KARATAŞ
Sahilkent Mah. Hal Cad. 85/3A No:Z10 Finike Toptancı Hali
Finike/Antalya
 14. Finike Yaş Sebze ve Meyve Tüccarları Dayanışma Derneği
Temsilcisi: Av. İbrahim SOYTÜRK
Sahilkent Mah. Hal Cad. 85/3A No:Z10 Finike Toptancı Hali
Finike/Antalya
 15. Garadereli Tarım İnş. Oto Tic. Paz. San. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. İsa BİRCAN
Beykonak Toptancı Hali No:30 Kumluca/Antalya
 16. Hakim KAZANCIÇOK
İçerenköy Mah. Çayır Yolu Sok. 49 İçerenköy Hali
Ataşehir/İstanbul
 17. Hüseyin Güven- Hüseyin Güven Tar. Ür. Tic. ve Paz. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ali KOÇUBABA
Merkez Mah. Hal Sok. Hal No:32 Kumluca/Antalya
 18. İbrahim Uğur ÇAKIR- Çiftçi Tarım
Temsilcisi: Av. Ali Kutay GÜLEÇ
Kumluca Beykent Toptancı Hali No:28 Kumluca/Antalya
 19. İbrahim ÖZPAK- Özpak Komisyon
Temsilcisi: İbrahim ÖZPAK
Finike Toptancı Hal Kompleksi 85/3a Hal No:25 Finike/Antalya
 20. İsmail KARATAŞ- İsmail Karataş Komisyon
Temsilcisi: Av. İbrahim SOYTÜRK
Meltem Mah. Dumlupınar Bulv. Falez Sit. Toros Apt. B Blok
No:183 K:4 D:7 Muratpaşa/Antalya
 21. Kumluca Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği
Temsilcisi: Av. İbrahim SOYTÜRK
Meltem Mah. Dumlupınar Bulv. Falez Sit. Toros Apt. B Blok
No:183 K:4 D:7 Muratpaşa/Antalya
 22. Levent Veli YAZICI- Gelidonya Gıda Tar. Ürü. Paz. Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. İsa BİRCAN
Kumluca Beykent Toptancı Hali No:46 Kumluca/Antalya
 23. Mazhar YEL- Tüccar Mazhar YEL
Temsilcisi: Av. İsa BİRCAN

24. Beykent Toptancı Hali No:153 Kumluca/Antalya
Rahmi AÇIKYÜREK- Açıkkyürek Kardeşler Tar.Ürn.Paz.Tic. Ltd.
Şti.
Temsilcisi: Rahmi AÇIKYÜREK
Kumluca Merkez Toptancı Hali- Merkez Mah. Hal Sok. B Blok No:7
Hal No:7 Kumluca/Antalya
25. Serkan ALTINKAN-Serkan Altinkan Mühendislik
İnş.Tar.Tic.Ltd.Şti.
Temsilcisi: Av. İsa BİRCAN
Kumluca Beykent Toptancı Hali No:32 Kumluca/Antalya
26. Şevki MACİT- Macitler Kom. Tar. İnş. Tahh. Gıda. Tur. Tic. Ltd.
Şti.
Temsilcisi: Şevki MACİT
Kumluca Merkez Toptancı Hali- Merkez Mah. Hal Sok. C Blok
No:4 Hal No:19 Kumluca/Antalya
27. Yalçın AKKURT- Tüccar Yalçın AKKURT
Temsilcisi: Av. İbrahim SOYTÜRK
Meltem Mah. Dumlupınar Bulv. Falez Sit. Toros Apt. B Blok
No:183 K:4 D:7 Muratpaşa/Antalya

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Yaş meyve ve sebze ticaretine ilişkin olarak Antalya ili sınırları içerisinde faaliyet gösteren dernekler ve bu dernekler çatısı altında faaliyet gösteren tüccarların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet karşıtı eylem ve davranışlar içerisinde bulunup bulunmadıklarının tespiti.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Dosya kapsamında incelenen iddialar Antalya ili sınırları dâhilinde yaş meyve ve sebze ticaretine ilişkin olarak faaliyet gösteren dernekler ile bu derneklerin çatısı altında faaliyet gösteren tüccarların/komisyoncuların bir araya gelerek yaş sebze ve meyve ürünlerinin fiyatlarını belirme eylemleri ve tüccarların 25.01.2020 tarihinde gerçekleştirdikleri toplantıda anılan pazarlarda faaliyete başlayan Türkiye Tarım Kredi Kooperatifine (TTKK) ürün temin etmedikleri ve TTKK'ya ürün temin eden çiftçilerin ürünlerinin toptancı hallerinde satılmamasına ilişkin karar aldıkları yönündeki iddialardır.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurumumuza yapılan ihbarda 25.01.2020 tarihinde Antalya ili Kumluca ilçesinde yapılan toplantı neticesinde Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri A.Ş. (TTKK BİRLİK) iştiraki olan TK Sera A.Ş.'nin (SERA) boykot edilmesine ilişkin karar alındığı, boykotun SERA'ya ürün tedarik eden üreticilerin ve komisyoncuların ürünlerinin alınmaması yoluyla uygulanacağı iddia edilmiştir.
- (4) Rekabet Kurulunun (Kurul) 11.02.2020 tarih ve 20-09/99-M sayılı toplantısında, yaş meyve ve sebze ticaretine ilişkin olarak Antalya ili sınırları içerisinde faaliyet gösteren dernekler ve bu dernekler çatısı altında faaliyet gösteren tüccarların rekabet karşıtı eylemlerle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca re'sen önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (5) Anılan karar çerçevesinde önaraştırma sürecinde Antalya ili sınırları içerisinde yaş meyve ve sebze piyasasında faaliyet gösteren tüccar ve komisyonculara ait işyerlerinde incelemeler yapılmıştır. Bu kapsamda; Eco-Yaş Sebze Meyve Kom. Pak. Nak. Tar. İth. İhrc. San. Tic. Emik. İnş Şti., Hüseyin Güven Tar. Ür. Tic. ve Paz. Ltd. Şti., Osman ÖCAL, Koçu Baba İnş. Sebze Meyve Kom. Tic. Ltd. Şti., Has Güven Tar.

Ür. Alım Satım Ltd. Şti., Hüseyin Avni Acun Yaş Sebze ve Meyve Tar. Ltd. Şti., Komisyoncu Bülent TOKGÖZ, Durdaşlar Sebze Meyve Tar. Ür. Ltd. Şti., E-M Kaya Tic. Tar. Ür. Taş. İnş. İth. ve İhr. Ltd. Şti., Şaşoğlu Marketçilik Tur. Tic. Ltd. Şti., Mehmet ÖK, Hasan ÇUHADAR ve Mazhar YEL'e ait işyerlerinde yerinde inceleme yapılmış ve sonrasında teşebbüs temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

- (6) Diğer yandan yaş meyve ve sebze piyasasında faaliyet gösteren teşebbüslerin, teşebbüs birliklerine üye olmaları sebebiyle önaraştırma döneminde Batı Akdeniz Tüccarları Derneği (BATI AKDENİZ TUC-DER), Beykent Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği (BEYKENT KOM-DER), Beykonak Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği (BEYKONAK KOM-DER), Demre Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği (DEMRE KOM-DER), Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği (FİNİKE KOM-DER), Finike Yaş Sebze ve Meyve Tüccarları Dayanışma Derneği (FİNİKE TUC-DER) ve Kumluca Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği (KUM SEK-DER) unvanlı teşebbüs birliklerinde de yerinde incelemeler ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
- (7) Teşebbüs birliklerinden ayrıca Kurul tarafından önaraştırma açılmasına temel teşkil eden ihbarda bahsi geçen 25.01.2020 tarihli toplantı hakkında 28.02.2020 tarih ve 3492 sayıyla bilgi talebinde bulunulmuştur.
- (8) Söz konusu talebe ilişkin olarak gönderilen cevabi yazılar, BEYKONAK KOM-DER'den 05.03.2020 tarih, 2396 sayı, KUM SEK-DER'den 05.03.2020 tarih, 2386 sayı, BATI AKDENİZ TUC-DER'den 05.03.2020 tarih, 2384 sayı, BEYKENT KOM-DER'den 06.03.2020 tarih, 2416 sayı, DEMRE KOM-DER'den 09.03.2020 tarih, 2418 sayı, FİNİKE TUC-DER'den 09.03.2020 tarih, 2452 sayı ve FİNİKE KOM-DER'den 09.03.2020 tarih, 2455 sayı ile Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına intikal etmiştir.
- (9) Dosya kapsamında sebze ve meyve toptan alım ve perakende satış pazarında faaliyete başlayan yine TTKK BİRLİK iştiraki SERA'dan 26.02.2020 tarih ve 3294 sayı ile bilgi talebinde bulunulmuş, teşebbüs tarafından gönderilen cevabi yazı Kurum kayıtlarına 10.03.2020 tarih, 2521 sayıyla intikal etmiştir.
- (10) Önaraştırma süreci sonunda hazırlanan 12.03.2020 tarih ve 2020-3-08/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, 26.03.2020 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 20-16/224-M sayılı kararla;
 - Batı Akdeniz Tüccarlar Derneği
 - Beykent Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği
 - Beykonak Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği
 - Demre Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği
 - Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği
 - Finike Yaş Sebze ve Meyve Tüccarları Dayanışma Derneği
 - Kumluca Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği
 - Hüseyin GÜVEN- Hüseyin Güven Tar. Ür. Tic. Ve Paz. Ltd. Şti.
 - Mazhar YEL- Tüccar Mazhar YEL
 - Abdul Kadir ÖZALTIN-Özaltın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti.
 - Ahmet KAYA-Komisyoncu Ahmet Kaya
 - Ali BAĞRIYANIK- Bağrıyanıklar Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
 - Bekir YEŞİLOĞLU- Özyeşiloğlu Komisyon
 - Durali ÖZEK- Çınar Tarım Komisyonculuk
 - Fahri Duran-FD Duran Tarım Ürünleri Ltd. Şti.
 - Faik ÖNCEL-Öncel Tarım Tic. Paz. Tur. Sebze Meyve Komisyon Ltd. Şti.
 - Faruk ÇETİNKAYA- Kocafaruk Tarım Ür. Ltd. Şti.

- Fatih KARAKUŞ
- İbrahim Uğur ÇAKIR- Çiftçi Tarım
- İbrahim ÖZPAK- Özpak Komisyon
- İsmail KARATAŞ- İsmail Karataş Komisyon
- Levent Veli YAZICI- Gelidonya Gıda Tar. Ürü. Paz. Tic. Ltd. Şti.
- Nesih KAZANCIÇOK
- Rahmi AÇIKYÜREK- Açikyürek Kardeşler Tar. Ürün. Paz. Tic. Ltd. Şti.
- Serkan ALTINKAN- Serkan Altinkan Mühendislik İnş. Tar. Tic. Ltd. Şti.
- Şevki MACİT- Macitler Kom. Tar. İnş. Taah. Gıda. Tur. Tic. Ltd. Şti.
- Yalçın AKKURT- Tüccar Yalçın AKKURT

hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

- (11) 08.04.2020 tarih ve 5207 sayılı Soruşturma Bildirimi Yalçın AKKURT, İbrahim ÖZPAK, FİNİKE TUC-DER, Bağrıyanıklar Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti., FİNİKE KOM-DER, Kocafaruk Tarım Ür. Ltd. Şti., Bekir YEŞİLOĞLU, Nesih KAZANCIÇOK, İsmail KARATAŞ ve Serkan Altinkan Mühendislik İnş. Tar. Tic. Ltd. Şti. tarafından 15.04.2020 tarihinde; BEYKONAK KOM-DER, Öncel Tarım Tic. Paz. Tur. Sebze Meyve Komisyon Ltd. Şti., BEYKENT KOM-DER, Fatih KARAKUŞ, Mazhar YEL, Gelidonya Gıda Tar. Ür. Paz. Tic. Ltd. Şti., İbrahim Uğur ÇAKIR, Özaltın Paz. San. Ltd. Şti., BATI AKDENİZ TUC-DER, Ahmet KAYA, Macitler Kom. Tar. İnş. Taah. Gıda. Tur. Tic. Ltd. Şti., Macitler Kom. Tar. İnş. Taah. Gıda. Tur. Tic. Ltd. Şti., Hüseyin Güven Tar. Ür. Tic. ve Paz. Ltd. Şti., KUM SEK-DER, FD Duran Tarım Ürünleri Ltd. Şti., Çınar Tarım Komisyonculuk ve DEMRE KOM-DER tarafından 13.04.2020 tarihinde tebellüğ edilmiştir.
- (12) Birinci yazılı savunmalar Macitler Kom. Tar. İnş. Taah. Gıda. Tur. Tic. Ltd. Şti.'den 06.05.2020 tarih ve 4189 sayı, Serkan Altinkan Mühendislik İnş. Tar. Tic. Ltd. Şti.'den 06.05.2020 tarih ve 4196 sayı, Gelidonya Gıda Tar. Ürü. Paz. Tic. Ltd. Şti.'den 06.05.2020 tarih ve 4195 sayı, BEYKENT KOM-DER'den 06.05.2020 tarih ve 4194 sayı, Özaltın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti.'den 06.05.2020 tarih ve 4193 sayı, Açikyürek Kardeşler Tar. Ürün. Paz. Tic. Ltd. Şti.'den 06.05.2020 tarih 4192 sayı, Öncel Tar. Tic. Paz. Tur. Sebze Meyve Komisyonculuğu Ltd. Şti.'den 07.05.2020 tarih ve 4260 sayı, Hüseyin Güven Tar. Ür. Tic. ve Paz. Ltd. Şti.'den 08.05.2020 tarih ve 4286 sayı, BATI AKDENİZ TUC-DER'den ve Mazhar YEL'den 11.05.2020 tarih 4358 sayı, Yalçın AKKURT'tan 11.05.2020 tarih ve 4360 sayı, BEYKONAK KOM-DER'den 11.05.2020 tarih ve 4384 sayı, KUM SEK-DER'den 11.05.2020 tarih ve 4383 sayı, Ahmet KAYA'dan 11.05.2020 tarih ve 4382 sayı, İsmail KARATAŞ'tan 11.05.2020 tarih ve 4372 sayı, FİNİKE KOM-DER'den 11.05.2020 tarih ve 4371 sayı, İbrahim Uğur ÇAKIR'dan 11.05.2020 tarih ve 4370 sayı, Bekir YEŞİLOĞLU'ndan 11.05.2020 tarih 4363 sayı, Nesih KAZANCIÇOK'tan 11.05.2020 tarih 4362 sayı, Kocafaruk Tar. Ür. Ltd. Şti.'den 11.05.2020 tarih 4368 sayı, FİNİKE TUC-DER'den 11.05.2020 tarih 4366 sayı ile Bağrıyanıklar Tarım Ür. San. ve Tic. Ltd. Şti.'den 11.05.2020 tarih 4385 sayı, Durali ÖZEK'ten 13.05.2020 tarih 4468 sayı, DEMRE KOM-DER'den 13.05.2020 tarih ve 4457 sayı, FD Duran Tarım Ürünleri Ltd. Şti.'den 13.05.2020 tarih ve 4453 sayı ve İbrahim ÖZPAK'tan 11.05.2020 tarih 4369 sayı ile süreleri içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Fatih KARAKUŞ'un birinci yazılı savunması ise 20.05.2020 tarih ve 4650 sayı ile yasal süresi geçtikten sonra Kurum kayıtlarına intikal etmiş, 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi gereği söz konusu savunma dikkate alınmamıştır.

- (13) Diğer yandan soruşturma sürecinde soruşturma tarafı bazı teşebbüslerin ilgili pazardaki faaliyetlerini başka unvanlarla yürüttüğü anlaşılması üzerine Nesih KAZANCIÇOK'un soruşturmada çıkarılması, Hakim KAZANCIÇOK'un ise soruşturmaya dahil edilmesi ve Fatih KARAKUŞ isimli teşebbüsün ticaret unvanının Garadereli Tarım İnş. Oto Tic. Paz. San. Ltd. Şti. (GARADERELİ) olarak değiştirilmesini içeren 11.06.2020 tarih ve 2020-3-08/BN-01 sayılı Bilgi Notu Kurulun 02.07.2020 tarihli toplantısında görüşülmüş;
- 20-32/403-184 sayılı Kararla Nesih KAZANCIÇOK ve Fatih KARAKUŞ soruşturma kapsamından çıkarılmasına,
 - 20-32/403-M sayılı Kararla Hakim KAZANCIÇOK ve Garadereli Tarım İnş. Oto Tic. Paz. San. Ltd. Şti. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti için soruşturma açılmasına ve bu soruşturmanın da 26.03.2020 tarih ve 20-16/224-M sayılı Kurul Kararı uyarınca başlatılan soruşturma ile birleştirilerek yürütülmesine

karar verilmiştir.

- (14) 07.07.2020 tarih 8836 sayılı Soruşturma Bildirimi Nesih KAZANCIÇOK tarafından 20.07.2020, GARADERELİ tarafından ise 11.07.2020 tarihinde tebellüğ edilmiş olup birinci yazılı savunmalar Hakim KAZANCIÇOK tarafından 29.07.2020 tarih 7951 sayı ile süresi içerisinde, GARADERELİ tarafından ise 20.08.2020 tarih 8881 sayı ile süresi geçtikten sonra Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. GARADERELİ'nin yasal süresi geçtikten sonra Kurum kayıtlarına intikal eden savunması, 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi gereğince dikkate alınmamıştır¹.
- (15) Ayrıca soruşturma süreci içerisinde T.C. Ticaret Bakanlığından 08.05.2020 tarih ve 6100 sayı ile Antalya ili Demre, Beykent, Finike, Kumluca ilçelerinde faaliyet gösteren komisyoncu ve tüccarın domates, salatalık, biber kabak fasulye ve patlıcan ürünleri bazında gerçekleştirdikleri işlem hacimlerine ilişkin bilgi talep edilmiştir.
- (16) Yine TTKK BİRLİK'ten 22.05.2020 tarih 6634 sayı ile her bir ürün için en fazla alım gerçekleştirilen on üretici bilgisi ve dernek üyeliği bulunan kişilere ait bilgiler talep edilmiştir.
- (17) Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı ve Kumluca Belediye Başkanlığından 23.10.2020 tarih ve 14823 sayı, TRT Genel Müdürlüğünden (TRT) 05.11.2020 tarih ve 15392 sayı, Nesih KAZANCIÇOK'tan 22.05.2020 tarih 6635 sayı, BATI AKDENİZ TUC-DER, 02.06.2020 tarih 6876 sayı ve 23.10.2020 tarih ve 14828 sayı, KUM SEK-DER'den 02.06.2020 tarih 6876 sayı, 23.10.2020 tarih, 14828 sayı, 01.12.2020 tarih ve 16773 sayı, BEYKENT KOM-DER, BEYKONAK KOM-DER, DEMRE KOM-DER, FİNİKE KOM-DER, FİNİKE TUC-DER'den 02.06.2020 tarih 6876 sayı, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinden 08.06.2020 tarih 7170 sayı ile bilgi talebinde bulunulmuştur.
- (18) Gelen cevabi yazılar, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığından 03.11.2020 tarih 11758 sayı, Kumluca Belediye Başkanlığından 02.11.2020 tarih 11719 sayı, TRT'den 18.11.2020 tarih 12446 sayı, TTKK BİRLİK'ten 05.06.2020 tarih ve 5327 sayı, Nesih KAZANCIÇOK'tan 08.06.2020 tarih ve 5432 sayı, DEMRE KOM-DER'den 09.06.2020

¹ Soruşturma taraflarından Fatih KARAKUŞ'un ilgili pazardaki faaliyetlerini Garadereli Tarım İnş. Oto Tic. Paz. San. Ltd. Şti. unvanlı teşebbüs aracılığıyla gerçekleştirilmesi nedeniyle teşebbüs unvanının düzeltilmesi amacıyla Fatih KARAKUŞ soruşturma kapsamından çıkarılırken, Garadereli Tarım İnş. Oto Tic. Paz. San. Ltd. Şti. soruşturmaya dahil edilmiştir. Bahsi geçen unvan değişikliği öncesinde gönderilen yazılı savunmanın da süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmediği tespit edilmiştir.

tarikh ve 5535 sayı, BATI AKDENİZ TÜC-DER'den 10.06.2020 tarih ve 5589 sayı, 06.11.2020 tarih ve 11890 sayı, KUM SEK-DER'den 11.06.2020 tarih ve 5633 sayı, 06.11.2020 tarih ve 11891 sayı, 14.12.2020 tarih ve 13532 sayı, BEYKENT KOM-DER'den 11.06.2020 tarih ve 5639 sayı, BEYKONAK KOM-DER'den 11.06.2020 tarih ve 5638 sayı, FİNİKE TÜC-DER'den 18.06.2020 tarih ve 5988 sayı, FİNİKE KOM-DER'den 22.06.2020 tarih ve 6086 sayı ve TTKK'dan gelen cevabi yazı 18.06.2020 tarih ve 6025 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Ayrıca soruşturma süreci içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından gönderilen yazı 13.07.2020 tarih ve 7138 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (19) Dosya kapsamında 11.08.2020-13.08.2020 tarihleri arasında Antalya ili Kumluca, Finike ve Demre ilçelerinde faaliyet gösteren 29 çiftçiyle ve Mavikent Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
- (20) 26.09.2020 tarihinde bitecek olan soruşturma süresinin uzatılması talebini içeren 17.09.2020 tarih ve 2020-3-08/BN-03 sayılı Bilgi Notu Kurulun 24.09.2020 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 20-43/593-M sayılı kararla soruşturmanın süresi, ilk altı aylık sürenin bitiminden itibaren altı ay uzatılmasına karar verilmiştir.
- (21) Yürütölen soruşturma ile ilgili olarak hazırlanan, 25.03.2021 tarih ve 2020-3-008/SR-01 sayılı Soruşturma Raporu Kurul üyelerine ve ilgili taraflara 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi gereğince tebliğ edilmiş ve soruşturma taraflarının ikinci yazılı savunmaları talep edilmiştir.
- (22) 25.03.2021 tarihli ve 2020-3-008/SR-01 sayılı Soruşturma Raporu'nun 4054 sayılı Kanun'un 45/1'inci maddesi gereğince tebliğ üzerine; gelen ikinci yazılı savunmalar Abdulkadir ÖZALTIN'dan 22.04.2021 tarih ve 17311 sayı, Ahmet KAYA'dan 27.04.2021 tarih ve 17448 sayı, Ali BAĞRIYANIK'tan 16.04.2021 tarih ve 17129 sayı, BATI AKDENİZ TÜC-DER'den 22.04.2021 tarih ve 17308 sayı, BEYKENT KOM-DER'den 22.04.2021 tarih 17309 sayı, BEYKONAK KOM-DER'den 22.04.2021 tarih ve 17336 sayı, Bekir YEŞİLOĞLU'dan 27.04.2021 tarih ve 17447 sayı, Faik ÖNCEL'den 27.04.2021 tarih 17431 sayı, Faruk ÇETİNKAYA'dan 27.04.2021 tarih 17447 sayı, Faruk ÇETİNKAYA'dan 27.04.2021 tarih 17447 sayı, FİNİKE KOM-DER'den 16.04.2021 tarih 17135 sayı, FİNİKE TÜC-DER'den 27.04.2021 tarih 17447 sayı , Garadereli Tarım'dan 26.04.2021 tarih 17384 sayı, Hakim KAZANCIÇOK'dan 29.04.2021 tarih 17565 sayı, Hüseyin GÜVEN'den 26.04.2021 tarih ve 17374 sayı, İbrahim Uğur ÇAKIR'dan 29.04.2021 tarih 17564 sayı, İbrahim ÖZPAK'dan 22.04.2021 tarih 17334 sayı, İsmail KARATAŞ'tan 16.04.2021 tarih 17136 sayı, KUMLUCA KOM-DER'den 27.04.2021 tarih 17448 sayı, Levent Veli YAZICI'dan 22.04.2021 tarih 17312 sayı, Mazhar YEL'den 22.04.2021 tarih ve 17310 sayı, Rahmi AÇIKYÜREK'den 20.04.2021 tarih 17218 sayı, Serkan ALTINKAN'den 26.04.2021 tarih 17375 sayı, Şevki MACİT'den 20.04.2021 tarih 17221 sayı, ve Yalçın AKKKURT tarafından 27.04.2021 tarih, 17447 sayı ile yasal süreleri içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. DEMRE KOM-DER, Durali ÖZEK ve Fahri DURAN tarafından ikinci yazılı savunma hakkı kullanılmamıştır. İkinci yazılı savunmalar çerçevesinde hazırlanan 17.05.2021 tarih ve 2020-3-008/EG sayılı Ek Görüş, Kurul üyeleri ve ilgili teşebbüslere tebliğ edilmiştir.
- (23) Kurul; yürütölen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a, Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara ve incelenen dosya kapsamına göre 26.08.2021 tarih ve 21-40/594-289 sayı ile nihai kararı tesis etmiştir.

- (24) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor ve Ek Görüş'te, hakkında soruşturma yürütülen Abdul Kadir ÖZALTIN (Özaltın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti. hissedarı), Ahmet KAYA (Komisyoncu Ahmet Kaya), Hüseyin GÜVEN (Hüseyin Güven Tar. Ür. Tic. ve Paz. Ltd. Şti.), İbrahim Uğur ÇAKIR, Beykonak Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği Başkanı), Beykonak Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği, Kumluca Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği, Levent Veli YAZICI (Gelidonya Gıda Tar. Ürü. Paz. Tic. Ltd. Şti.), Mazhar YEL (Tüccar Mazhar Yel) Rahmi AÇIKYÜREK (Açıkyürek Kardeşler Tar. Ürn. Paz. Tic. Ltd. Şti.), Serkan ALTINKAN'ın (Serkan Altinkan Mühendislik İnş. Tar. Tic. Ltd. Şti.) yaş meyve ve sebze ürünlerinin satış fiyatının tespiti konusunda rekabeti kısıtlama amacı taşıyan bir uzlaşa içinde oldukları ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri; söz konusu rekabet karşıtı uzlaşuya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca muafiyet tanınamayacağı; bu çerçevede adı geçen teşebbüslere ve teşebbüs birliğine, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde idari para cezası uygulanması gerektiği; hakkında soruşturma yürütülen Ali BAĞRIYANIK (Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği Üyesi, Bağrıyanıklar Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.), Bekir YEŞİLOĞLU (Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği Üyesi, Özyeşiloğlu Komisyon), Demre Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği, Durali ÖZEK (Demre Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği Üyesi, Çınar Tarım Komisyonculuk), Fahri DURAN (Demre Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği Başkanı, FD Duran Tarım Ürünleri Ltd. Şti), Faruk ÇETİNKAYA (Finike Yaş Sebze ve Meyve Tüccarları Dayanışma Derneği Üyesi, Kocafaruk Tarım Ür. Ltd. Şti.), Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği, Finike Yaş Sebze ve Meyve Tüccarları Dayanışma Derneği, Hakim KAZANCIÇOK, İbrahim ÖZPAK (Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği Üyesi, Özpak Komisyon), İsmail KARATAŞ (Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği Başkanı, İsmail Karataş Komisyon), Yalçın AKKURT (Finike Yaş Sebze ve Meyve Tüccarları Dayanışma Derneği Üyesi), Faik ÖNCEL (Beykent Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği Başkanı, Öncel Tarım Tic. Paz. Tur. Sebze Meyve Komisyon Ltd. Şti.), Garadereli Tarım İnş. Oto Tic. Paz. San. Ltd. Şti., Şevki MACİT, Kumluca Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği Üyesi, Macitler Komisyon Tar. İnş. Taah. Gıd. Tic. Tur. Ltd. Şti.), Batı Akdeniz Tüccarlar Derneği ve Beykent Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneğinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ilişkin bir bulguya ulaşılamadığı, dolayısıyla adı geçen teşebbüs ve teşebbüs birlikleri hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmasına yer olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME, GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

I.1. . İlgili Pazar

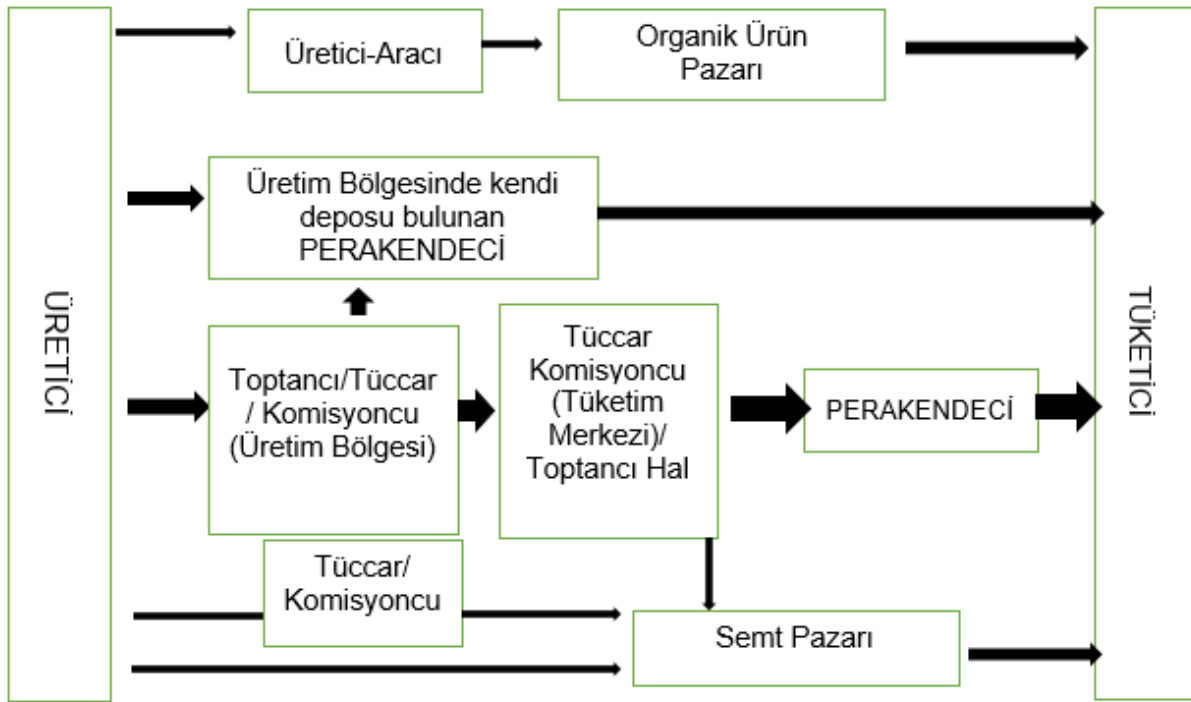
I.1.1. Yaş Meyve ve Sebze Piyasası ve İşleyişine İlişkin Genel Bilgiler²

- (25) Yaş meyve ve sebze piyasası; üretim, ürünlerin pazara hazırlanması, muhafazası, işlenmesi, dağıtımı ve perakende satışı aşamalarını içermektedir. Bu süreçte yaş meyve ve sebze, üreticiden perakende satış noktasına kadar birçok kez el değiştirmekte; üretici, komisyoncu, tüccar ve perakendeci zincirin esaslı unsurlarını oluşturmaktadır.

² Bu bölümün hazırlanmasında daha önce aynı sektöre ilişkin olarak yürütülen önaraştırma sonucunda alınan 03.07.2017 tarih ve 17-20/318-140 sayılı Kurul kararından yararlanılmıştır.

- (26) Yaş meyve ve sebze aynı zamanda ülke ihracatının önemli kalemlerinden birini teşkil etmekte olup bu yönüyle uluslararası piyasada meydana gelen değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir. Örneğin Rusya Federasyonu tarafından domatese uygulanan kotanın 08.02.2020 tarihinde dolması nedeniyle ihracat yapan teşebbüslerin ciddi zararlara katlanacağı kimi basın yayın kuruluşlarında yer bulmuştur³. Benzer şekilde ihracata yönelik kota gibi engellerin ortadan kalkmasının da yurt içi piyasa fiyatı üzerinde doğrudan etkili olduğu görülmektedir⁴.
- (27) Aşağıdaki şemada yaş meyve ve sebze tedarik zinciri ve bu zincirde faaliyeti bulunan oyuncular gösterilmiştir:

Şekil 1: Yaş Meyve ve Sebze Tedarik Zinciri

- (28) Yukarıda yer verilen şemadan yaş meyve ve sebzenin kimi durumlarda tek bir aracı ile kimi durumlarda ise çok kez el değiştirdikten sonra tüketici ile buluştuğu görülmektedir. Dağıtım zinciri içerisinde, kendi ya da başkası adına hareket ederek piyasanın farklı ihtiyaçlarına yanıt veren araçlar yer bulmaktadır. Yaş meyve ve sebzede üretici örgütlenmesinin arzulan düzeyde olmaması, pazarlama kanalının uzamasına ve nihai oluşan fiyatta üreticinin daha az pay almasına neden olmaktadır.
- (29) Çok sayıda üreticinin dağınık bir yapı sergilediği sektörde yukarıdaki şekilde gösterilen yapının dışında atipik ilişkiler de mevcuttur. Örneğin sınıflandırma ve paketleme işlemi yapan bir teşebbüs aynı zamanda üretim faaliyeti de gerçekleştirebilirken, üretim bölgesinde deposu bulunmayan bir perakendeci de kimi ürün grupları için doğrudan üreticiden alım gerçekleştirebilmektedir. Depolama, sınıflandırma, paketleme ve

³ "Rusya Sınırında Bekleyen TIR'lardaki 5 Bin Ton Domates Çöpe Gidecek". Milliyet, 17 Şubat 2020. Erişim Tarihi: 02.03.2020. <https://www.milliyet.com.tr/ekonomi/rusya-sinirinda-bekleyen-tirlardaki-5-bin-ton-domates-cope-gidecek-6146810>

⁴ "Domateste Kota Arttı, Üreticiler Sevinç İçinde", Gerçek Fethiye, <https://gercekfethiye.com/domateste-kota-artti-ureticiler-sevinc-icinde/25113/>, Erişim Tarihi: 02.03.2020.

ürünün nakledilmesi sürecin önemli aşamalarını oluşturmakta yukarıda bahsedilen atipik ilişkiler bu süreçlerde farklılaşmalara neden olmaktadır.

- (30) Bu noktada, sektörün işleyişine ışık tutması bakımından, TTKK'nın yaş meyve ve sebze sektöründe SERA⁵ aracılığıyla gerçekleştirdiği faaliyetlerine yer verilmektedir. SERA, Nevşehir, Muğla, Antalya ve Mersin şehirlerinde altı adet depo ile faaliyet göstermektedir. SERA'nın ortaklarından başlıca ürün alımlarını domates, hıyar, biber, kabak ve patlıcan oluşturmaktadır. SERA, 2020 yılının Ocak ve Şubat aylarında ortaklarından toplamda (.....) kg ürün tedariki gerçekleştirmiştir. SERA'nın en büyük ürün alımını ise (.....) kg ile domates oluşturmaktadır.
- (31) TTKK tarafından sağlanan bilgilere göre teşebbüsün yerel ve ulusal zincir marketlere ürün satışı gerçekleştirdiği, tüccar ya da komisyoncuya ise satış yapmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca SERA'nın gerçekleştirdiği ürün tedariklerinde çiftçinin ilgili tarım kooperatifine üye olma zorunluluğu aranmaktadır.
- (32) SERA'nın tedarik ve satış süreçlerine ilişkin olarak;
- Marketlerden ürün siparişlerin alındığı,
 - Siparişlerin sera bölgelerine yakın depolara ve ilgili tarım kooperatifine iletildiği,
 - Kooperatiflerin doğrudan üyeleri olan çiftçilerden ürün tedarikinde bulunduğu,
 - Ürün alım bedeli üzerine işçilik, ambalaj gibi maliyetlerin eklenmesi suretiyle depo çıkış maliyetlerinin belirlendiği ve marketlere bu fiyat teklifinin iletildiği, market tarafından kabul gören fiyatlar için siparişlerin kesinleştiği,
 - Akabinde ürün tedarik edilerek işleme ve sevkiyat sürecine geçildiği, ürünlerin SERA depolarına gelmesinin ardından uzmanlar tarafından kalite kontrolü yapıldığı, uygun bulunanların ilgili Kooperatifler tarafından müstahsil fişi ile alınarak SERA'ya fatura edildiği

ifade edilmiştir.

- (33) Şekil 1'de yaş meyve ve sebze ürünlerinin bir veya birden fazla aracı vasıtasıyla nihai tüketici ile buluşabildiği anlaşılmaktadır. SERA da tüccar ve komisyoncular olmaksızın nihai satış noktalarına doğrudan ürün tedarikinde bulunmaktadır. Ayrıca kooperatif üyesi çiftçiler bakımından SERA'nın alternatif bir alıcı olarak pazarda faaliyet göstermesinin üreticiler için olumlu bir gelişme olarak ele alınabileceği kanaati oluşmuştur.

1.2. İlgili Ürün Pazarı ve Coğrafi Pazar

- (34) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında "*Ancak inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımları açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.*" ifadesi yer almaktadır. Bu doğrultuda mevcut dosyada yer alan iddialar bakımından, bir pazar tanımı yapmanın sonuca etkisi olmamasından hareketle, ilgili ürün pazarı ve coğrafi pazar tanımı yapılmasına gerek duyulmamıştır.

⁵ SERA, 28.05.2019 tarihinde Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin %100 sermayesi ile kurulmuştur.

I.3. Yapılan Tespitler Ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Önarastırma Döneminde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

I.3.1.1 Yaş Meyve ve Sebze Üretim veya Toptan Ticaretiyle İstıgal Eden Teşebbüslerle Yapılan Görüşmeler

- (35) Önarastırma sürecinde Antalya il merkezi ile Kumluca, Demre ve Finike ilçelerinde yerinde inceleme/görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde yaş meyve ve sebze üretim ve/veya toptan ticaretiyle istıgal eden teşebbüsler tarafından,
- 25.01.2020 tarihinde BATI AKDENİZ TÜC-DER'de gerçekleştirilen toplantıda katılımcıları bağlayıcı herhangi bir karar alınmadığı (FİNİKE TÜC-DER, FİNİKE KOM-DER, BATI AKDENİZ TÜC-DER),
 - Toplantıda sektör sorunlarının istişare edildiği (Durdaşlar Sebze Meyve Tarım Ürünleri Ltd Şti., FİNİKE KOM-DER, BATI AKDENİZ TÜC-DER, DEMRE KOM-DER, BEYKENT KOM-DER),
 - Toplantıda sektörün sorunları dışında TTKK'nın bölgede yapmış olduğu alımların da konuşulduğu (BATI AKDENİZ TÜC-DER) ve TTKK alımları sonrası değişen piyasa koşullarının izlenmesi yönünde karar alındığı (BEYKENT KOM-DER),
 - Kooperatife satış yapan üreticiden ürün almama veya kooperatife satış yapmama gibi bir hususun konuşulmadığı ve bu yönde bir kararın alınmadığı (DEMRE KOM-DER, BEYKENT KOM-DER, BEYKONAK KOM-DER),
 - TTKK'nın ürün alımına karşı olunmadığı (FİNİKE TÜC-DER, E-M KAYA Tic. Tarı. Ür. Taş. İnş. İth. ve İhr. Ltd. Şti.),
 - TTKK'nın sadece kayıtlı çiftçilerden ürün tedarik ettiği ve TTKK'nın komisyoncularla herhangi bir ticari ilişki içerisinde bulunmadığı (BATI AKDENİZ TÜC-DER)

ifade edilmiştir

I.3.1.2 SERA'dan Elde Edilen Belgeler

- (36) Önarastırma döneminde SERA tarafından, TTKK ortaklarının piyasada oluşan güncel fiyatları baz alarak hareket ettikleri, ortaklardan alım yapılan ürünün fiyatının piyasa fiyatından çok düşük olmadığı sürece üreticiler tarafından kooperatiflerin tercih edildiği, somut olarak bir örnek verilememekle beraber sektörde üretici ürününü hangi noktaya (Kooperatif, komisyoncu, tüccar vb.) satmaya başladıysa o noktaya satış gerçekleştirmeye devam ettiği yönünde bir teamülün bulunduğu belirtilmiştir.
- (37) Ancak bazı TTKK ortaklarının satış politikaları gereği yalnızca kooperatife ya da komisyoncu ile tüccara satış yaptığı, bazı TTKK ortaklarının ise kooperatife ürün vermeyerek borçlu olduğu komisyoncuya ya da tüccara satış yaptığı ifade edilmiştir.

I.3.1.3 Teşebbüs Birliklerinden Gelen Cevabi Yazılar

- (38) Önarastırma döneminde teşebbüs birliklerinden 25.01.2020 tarihinde BATI AKDENİZ TÜC-DER'de yapılan toplantıya katılan üyelerinin kimliği hakkında bilgi talep edilmiştir. Gönderilen cevabi yazılarda anılan toplantıya katılan kişilere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 1- 25.01.2020 Tarihli Toplantı Katılım Listesi

Sıra	Teşebbüs Birlikleri	Toplantıya Katılan Üyeler
1	FİNİKE TUC-DER	Nesih KAZANCIÇOK (Dernek Başkanı) Yalçın AKKURT (Dernek Üyesi) Faruk ÇETİNKAYA (Dernek Üyesi)
2	FİNİKE KOM-DER	İsmail KARATAŞ (Dernek Başkanı) Ali BAĞRIYANIK (Dernek Üyesi) İbrahim ÖZPAK (Dernek Üyesi) Bekir YEŞİLOĞLU (Dernek Üyesi)
3	BATI AKDENİZ TUC-DER	Mazhar YEL (Dernek Başkanı) Hüseyin GÜVEN (Dernek Üyesi)
4	KUMLUCA KOM-DER	Ahmet KAYA (Dernek Başkanı) Rahmi AÇIKYÜREK (Dernek Üyesi) Şevki MACİT (Dernek Üyesi)
5	DEMRE KOM-DER	Fahri DURAN (Dernek Başkanı) Durali ÖZEK (Dernek Üyesi)
6	BEYKENT KOM-DER	Faik ÖNCEL (Dernek Başkanı) Abdul Kadir ÖZALTIN (Dernek Üyesi) Serkan ALTINKAN (Dernek Üyesi) Levent Veli YAZICI (Dernek Üyesi)
7	BEYKONAK KOM-DER	İbrahim Uğur ÇAKIR (Dernek Başkanı) Fatih KARAKUŞ (Dernek Üyesi)

Kaynak: Cevabi Yazılar

I.3.2. Soruşturma Döneminde Elde Edilen Bilgiler

I.3.2.1. Mavikent Tarım Kredi Kooperatifinden Elde Edilen Bilgiler

- (39) Mavikent Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü (.....) ile gerçekleştirilen toplantıda özetle,
- Bölgede SERA için gerçekleştirilen alımların depolarının kurulmasını takiben 2020 yılı Şubat ayında başladığı ve Haziran ayı sonuna kadar devam ettiği,
 - Kumluca, Mavikent, Hasyurt, Demre ve Kınık bölgelerinden domates, biber, salatalık, patlıcan türlerinin alımının gerçekleştirildiği,
 - Alımların kooperatif üyesi çiftçilerden gerçekleştirildiği ve komisyoncu veya tüccardan doğrudan alım yapılmadığı,
 - Alım gerçekleştirilen süre boyunca SERA'ya ürün temin edilemeyen bir zaman dilimi olmadığı,
 - Ürün portföyünün tamamlanamadığı durumlarda zaman zaman komisyoncular aracılığıyla üreticilerden de ürün temin edildiği,
 - Kumluca'da 25.01.2020 tarihinde gerçekleşen toplantı sonrasında da alımlarında bir kesinti yaşanmadığı, bu süreç esnasında kendilerine ürün vermeleri nedeni ile üreticilerin boykot edildiğine yönelik bir duyurunun da olmadığı,
 - Bölgedeki yaş sebze ve meyve ticaretinin önemli bir kısmının üretici-komisyoncu-tüccar zinciri içerisinde gerçekleştiği, bu ticaret esnasında komisyoncuların üreticiden %(.....) civarında bir kesinti gerçekleştirdikleri, kendilerinin ise üreticiden yapılan alımlardan %(.....) ile %(.....) kesinti yaptıkları,

yalnızca bu farklılık nedeniyle dahi avantajlı bir fiyat teklifi oluşması sebebiyle bu farkı göz önünde bulunduran üreticilerin kendilerini tercih ettikleri

ifade edilmiştir.

I.3.2.2. Üreticilerle Yapılan Görüşmelerde Elde Edilen Bilgiler

(40) Çiftçilerden (.....) ve (.....) tarafından özetle, 25.01.2020 tarihinde gerçekleşen toplantı sonrasında ürünlerinin alınmaması yönünde doğrudan bir eylemle karşılaşmadıkları, ancak toplantı içeriğinin bu yönde olduğunu tahmin ettikleri, TTKK'ya ürün temin ettikten sonra tüccar veya komisyoncunun tepki vermesinden çekindikleri, bu nedenle ürünlerini TTKK'ya temin ederken bazen nakliyesini gizli gerçekleştirmek amacıyla nakil aracını TTKK'dan temin ettikleri belirtilmiştir.

(41) Çiftçilerden (.....) tarafından özetle,

- Çiftçilerin ürettikleri sebze ve meyveleri çoğunlukla komisyonculara tedarik ettikleri,
- Komisyoncuların hem finansman hem de garantörlük fonksiyonlarının bulunduğu,
- Piyasada fiyatların oluşması aşamasında komisyoncularla çiftçilerin menfaatlerinin örtüştüğü,
- Fiyat oluşurken komisyoncular ile tüccarın tüm bölge hal fiyatlarını göz önünde bulundurdukları ve bu fiyatın da temelde üretim miktarı ile ilişkili olduğu,
- Sera altı üretimin olduğu dönemde ürün miktarı kısıtlı olduğu için fiyatların yükseldiği, yaz mevsiminde ise tüm bölgelerde üretim olduğu için fiyatların düştüğü, bu çerçevede fiyatların serbest piyasa ortamında belirlendiği,
- 25.01.2020 tarihinde gerçekleşen toplantı sonrasında önceden çalışılan komisyoncuların çalışma düzeninde bir değişiklik olmadığı,
- Bahse konu toplantı öncesi ve sonrasında komisyoncularla olan ticari ilişkilerinin devam ettiği,
- SERA'ya ürün verilmesi nedeniyle ürünlerinin alınmaması yönünde bir tutumla karşılaşılması

ifade edilmiştir.

(42) Çiftçilerden (.....) ve (.....) tarafından özetle, 25.01.2020 tarihinde tüccar tarafından organize edilen bir toplantı yapıldığı bilgisine hâsıl olduğu, bahsi geçen toplantı öncesi ve sonrasında komisyoncular ile olan ticari ilişkide bir değişiklik yaşanmadığı belirtilmiştir. Yine SERA'ya ürün temin edildiği ve SERA'ya ürün temin edilmesi nedeniyle komisyoncularla olan ticari ilişkilerde bir değişiklik olmadığı ve komisyoncularla olan ticari ilişkilerin sorunsuz devam ettiği ifade edilmiştir.

(43) Çiftçilerden (.....) tarafından özetle,

- 25.01.2020 tarihinde yapılan toplantı sonrasında TTKK'ya ürün sağlanması nedeniyle çiftçiden ürün alınmaması yönünde bir eylemle karşılaşılması ve hem TTKK'ya hem de komisyonculara ürün tedarikinin gerçekleştiği,
- Toplantı öncesi ve sonrasında komisyoncularla çiftçiler arasındaki ticari ilişkide bir farklılık olmadığı,

- Tacirlerin aksine komisyoncuların ticari çıkarları gereği boykot niteliğindeki bir davranışta bulunmasının rasyonel olmayacağı,
- Yaş sebze ve meyve piyasasında üreticilerin ürünlerini komisyonculara tedarik ettiği, bu ticari ilişki içerisinde üreticilerin komisyonculardan ürünün yetiştirme aşamasında avans niteliğinde ödemeler aldığı, bu ödemeler nedeniyle de ürünün hasat edilmesi akabinde komisyoncunun değiştirilmesinin fiilen imkânsız hale geldiği,
- Üreticinin komisyoncu ile arasındaki ilişkide borçlu konumda bulunması nedeniyle TTKK'ya ürün tedarik edilmesi noktasında da çekincelerinin olmasının doğal karşılanabileceği

ifade edilmiştir.

(44) Çiftçilerden (.....) tarafından özetle,

- 25.01.2020 tarihinde yapılan toplantı hakkında önceden duyum alındığı fakat bizzat katılım sağlanmadığı,
- SERA'ya ürün temin edildiği ve SERA'ya ürün temin edilmesi nedeni ile komisyoncular ile ticari ilişkilerinde bahsi geçen toplantı öncesi ve sonrasında bir değişiklik olmadığı,
- Hâlihazırda komisyoncularla olan ticari ilişkilerinde herhangi bir sorun yaşanmadığı,
- Komisyoncuların finansman açısından çiftçileri desteklediği ve TTKK çiftçinin ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamadığı için üreticinin kendi komisyoncusundan kopmak istemediği,
- Nitekim TTKK çiftçiye ancak 40.000-50.000 TL'lik nakit kredi sağlarken, komisyoncudan 100.000 TL'lik kredinin rahatlıkla alınabildiği,
- Buna ek olarak ödeme aşamasında komisyoncuların borçları erteleme olanağı da sundukları,
- TTKK'nın, çiftçiye kullanılabilecek kredi miktarının üreticinin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde artırılması durumunda sektördeki sorunların ve komisyonculara olan bağımlılığın azalacağını düşündüğü

ifade edilmiştir.

(45) Çiftçilerden (.....) tarafından özetle,

- 25.01.2020 tarihinde yapılan toplantıya bizzat katılım sağlanmadığı,
- Bahsi geçen toplantı öncesi ve sonrasında çiftçiler ile komisyoncular arasındaki ticari ilişkilerde bir değişiklik yaşanmadığı,
- Hâlihazırda komisyoncularla olan ticari ilişkilerde bir sorunun mevcut olmadığı,
- 2020 yılı içerisinde SERA'ya ürün tedarik edilmemekle birlikte tanzim satışlarının gerçekleştirildiği yıl ürün satışı yapıldığı,
- Komisyoncuların finansman açısından çiftçiye yardımcı olduğu ve TTKK'nın çiftçinin ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamadığı için üreticinin kendi komisyoncusundan kopmak istemediği

ifade edilmiştir.

- (46) 25.01.2020 tarihindeki Batı Akdeniz Tüccarlar Derneğinde gerçekleştirilen toplantıya katılan çiftçi (.....) tarafından özetle,
- 25.01.2020 tarihindeki toplantıya bölgenin komisyoncu ve tüccar dernek başkanları, Kumluca Ziraat Odası Başkanı, bölge milletvekilleri ve bölgede faaliyet gösteren tüccarın katılım sağladıkları,
 - Toplantıda SERA'nın tüccara rakip olarak görüldüğü hususunun konuşulduğu,
 - Üreticilerin tacirleri tercih etmeleri için neler yapılabileceği ve hangi ikna yollarının kullanılabilceği konularının ele alındığı,
 - Toplantıda çiftçinin ürünlerinin alınmamasına veya satılmamasına yönelik bir karar alınmadığı, çiftçiyi zor duruma düşürecek herhangi bir ortak görüşe ulaşılmadığı

ifade edilmiştir.

I.3.2.3. İnternet Ortamından ve Açık Kaynaklardan Elde Edilen Bilgiler

- (47) 28.12.2015 tarihli ve <https://www.youtube.com/watch?v=ZCdfbVFcrI4> bağlantı linkinde yer alan DomatesPortal adlı Youtube kanalından "Kumluca Hal Piyasası Böyle Kuruluyor" başlığı ile yayınlanan görüntülerde özetle, yaş sebze ve meyve piyasasını işleyişini gösterdiği, Türkiye'nin sebze üretiminin en önemli merkezlerinden birinin Antalya İli Kumluca ilçesi olduğu, Kumluca Hali'nde her sabah kurulan komisyon tarafından piyasa fiyatlarının oluşturulduğu, yurt genelindeki sebze fiyatlarının da buradan belirlendiği, Türkiye'de başta domates olmak üzere sebze fiyatının Kumluca halinde belirlendiği, her sabah 08.00-08.30 aralığında esnafın bir araya geldiği ve fiyatları belirlendiğine dair ifadeler yer almaktadır.
- (48) 10.05.2011 tarihli ve <https://www.youtube.com/watch?v=Ps78TQNwSI8> bağlantı linkinde yer alan Batı Akdeniz TV adlı Youtube kanalından "Kumluca Hali'nde piyasa kuruluşu" başlığı ile yayınlanan ve Kumluca Komisyoncular Derneği Başkanı ve bir grubun bir araya geldiği görüntülerde de benzer ifadelere yer verilmektedir.
- (49) İlgili görüntülere ilişkin olarak Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kumluca Belediyesi ile KUM-SEK DER ile BATI AKDENİZ TUC-DER bilgi talebinde bulunulmuştur.

I.3.2.4. Görüntülere İlişkin Gelen Cevabi Yazılar

Kumluca Belediyesi Cevabi Yazısı

- (50) Kurum kayıtlarına 02.11.2020 tarih ve 11719 sayı ile intikal eden cevabi yazıda özetle, Kumluca Belediyesinin internet sitesinde yayınlanan ürün fiyatlarının Kumluca Komisyoncular Derneğinden temin edildiği, söz konusu derneğin ürün fiyatlarının oluşturulması aşamasında Belediyeden herhangi bir görüş almadığı, Kumluca Toptancı Hali 30.03.2014 tarihi itibarıyla Antalya Büyükşehir Belediyesine devredildiğinden Kumluca Belediyesinin sorumluluğunda olmadığı belirtilmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Cevabi Yazısı

- (51) Kurum kayıtlarına 03.11.2020 tarih ve 11758 sayı ile intikal eden cevabi yazıda özetle,
- Kumluca, Beykent ve Finike Komisyoncuları Dernek Başkanları ve üyeleri, Tüccarlar Derneği Başkanı ve üyeleri, Hal Müdürlüğü yöneticisi, toplantıya katılmak isteyen ilgili meslek odaları başkanları ve üyeleri, marketçi, ihracatçı, çiftçi tüccar ve komisyoncuların yer aldığı dernek toplantı odasında fiyatların belirlendiği,

- İlan edilen fiyatların tavsiye edilen (gösterge) fiyatlar olduğu,
- Piyasa kurulum toplantısının sektörde yer alan tüm paydaşların katılımına açık olduğu,
- Fiyat belirlenmesinde arz talep dengesinin dikkate alındığı ve tavsiye edilen ürün satış fiyatlarının belirlendiği, ürün kalitesine göre fiyatlarda değişkenlik olabileceği,
- Günlük rutin toplantılar neticesinde belirlenen hal piyasa fiyatlarının Antalya Büyükşehir Belediyesi internet sitesinde yayımlandığı, diğer yayınlarla ilgili bilgilerinin bulunmadığı

belirtilmektedir.

BATI AKDENİZ TUC-DER Cevabi Yazısı

- (52) Kurum kayıtlarına 06.11.2020 tarih ve 11890 sayı ile intikal eden cevabi yazıda özetle, Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un (5957 sayılı Kanun) 5. maddesinin üçüncü fıkrasındaki hüküm gereğince komisyoncu ve diğer paydaşların, arz ve talep dengesine göre kamuoyuna açık şekilde bir araya geldiği, Youtube videolarındaki durumun bundan ibaret olduğu, %8'lik komisyon oranının 5957 sayılı Kanun'un 5. maddesine istinaden çiftçi ve komisyoncu arasında varılan bir anlaşma sonucunda ortaya çıktığı belirtilmektedir.

KUM-SEK DER Cevabi Yazısı

- (53) Kurum kayıtlarına 06.11.2020 tarih ve 11891 sayı ile intikal eden cevap dilekçesinde ise özetle; bahsi geçen videoların rutin bir piyasa toplantısı olduğu, 5957 sayılı Kanunun 5. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde sektör paydaşlarının kamuoyuna açık bir şekilde toplandığı, komisyoncunun yasal olarak aldığı %8 komisyon oranının içinden personel maaşı, çalışanların sosyal güvenlik giderleri, işyeri kirası, gelir vergisi vb. gider kalemlerinin ödendiği belirtilmektedir.

- (54) Ayrıca Kurum kayıtlarına 14.12.2020 tarih ve 13532 sayı ile intikal eden cevap dilekçesinde ise özetle,

- İlan edilen fiyatların gösterge fiyat olduğu, ürün kalitesine göre fiyatların değişkenlik gösterdiği, ilan edilen fiyatların satışa aracılık yapanlar veya çiftçiler için bağlayıcılığı olmadığı,
- Komisyoncuların çiftçiye avans verme yükümlülüğünün olmadığı, güven duyulan çiftçilere çek vermek suretiyle avans verilebildiği, avans verme güvене dayalı bir işlem olduğundan genellikle ve çoğunlukla makbuz ya da belge düzenlenmediği,
- Komisyoncuların kendi adına ancak başkasının hesabına komisyon geliri esasında çalıştığı,
- 5957 sayılı Kanun'a göre toptancı hallerinde çalışan komisyoncuların tüccar veya üretici olamayacakları, tüccar ve üreticilerin de komisyoncu olamayacaklarının hüküm altına alındığı,
- Komisyoncuların kendi nam ve hesaplarına işlem yapmalarının yasaklandığı, komisyoncular tarafından genel olarak %8 komisyon oranının uygulandığının bilindiği, ancak 5957 sayılı Kanun gereğince %8'in altında komisyon uygulayan komisyoncuların olabileceği, %8'in altında komisyon uygulanmasının

gerekçesinin kaliteli ürün yetiştiren çiftçiyi kaybetmemek ya da daha çok çiftçiye ulaşmak olabileceği

belirtilmektedir.

I.4. Değerlendirme

- (55) Dosya çerçevesinde incelenen temel hususlar, Antalya ili Kumluca Bölgesi'nde komisyoncuların bir araya gelerek yaş sebze ve meyve ürünlerinin fiyatlarını belirlediğine dair görüntüler ile Antalya ili sınırları içerisinde yaş meyve ve sebze pazarında faaliyet gösteren dernekler ve bu dernekler çatısı altındaki tüccarın anılan pazarlarda faaliyete başlayan TTKK'ya ürün temin etmedikleri ve TTKK'ya ürün temin eden üreticilerin mallarının hallerde satılmamasına ilişkin boykot kararı aldıkları yönündeki iddialardır. Bu bağlamda dosya kapsamında incelenen hususlar soruşturma taraflarının piyasada günlük olarak gerçekleştirdikleri piyasa oluşum toplantısı ve TTKK iştiraki SERA'nın boykot edilmesine yönelik karar ve eylemler içerisinde bulunup bulunmadığıdır. Bu kapsamda öncelikli olarak piyasa oluşumu adı altında ürün fiyatlarının konuşulduğu toplantılara yer verilerek boykot iddialarına değinilmiştir.

I.4.1. 5957 sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirme

- (56) 5957 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinin f bendinde komisyoncu, malların toptan satışı amacıyla kendi adına ve başkası hesabına komisyon esası üzerinden çalışan meslek mensupları olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un "Üretici örgütleri, komisyoncuları alıcı ve satıcılar" başlıklı 5. maddesinin üçüncü fıkrası,

"Komisyoncular, alıcı ve satıcı arasında aracılık etmek, onların haklarını gözetmek, meslekî bilgi ve deneyimlerine dayanarak piyasanın durumu hakkında en doğru bilgileri aktarmak ve piyasanın oluşumuna katkı sağlamakla görevlidir." hükmü, beşinci fıkrasında ise *"Komisyoncuların satış bedeli üzerinden alacakları komisyon oranı, yüzde sekizi aşmamak üzere taraflarca serbestçe tespit edilir. Bakanlık bu oranı yarıya kadar indirmeye yetkilidir. Fiilen aracılık hizmeti verilmedikçe komisyon ücreti alınamaz."*

hükmünü haizdir.

- (57) 5957 sayılı Kanun'un "Serbest Rekabet Şartlarının Korunması ve Standardizasyonu" başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasında *"Fiyatların, malların arz ve talebine bağlı olarak serbest rekabet şartlarına göre oluşması esastır."* hükmü, ikinci fıkrasında *"Meslek mensupları, serbest rekabeti engellemek amacıyla kendi aralarında veya üreticilerle ticarî anlaşmalar yapamaz, uyumlu eylemde bulunamaz ve hâkim durumlarını kötüye kullanamaz."* hükmü, üçüncü fıkrasında ise *"Bakanlık ve belediyeler, serbest rekabetin ortadan kaldırılmasına, engellenmesine ve bozulmasına yönelik eylemleri önlemek için gereken tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir. 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun ilgili hükümleri saklıdır."* hükmü, dördüncü fıkrasında ise *"Üretici ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunması ve piyasada açıklığın sağlanması amacıyla, toptancı hallerinde alım satıma konu olan malların cins, miktar ve fiyatları ile Bakanlıkça uygun görülecek diğer hususlar, toptancı hallerince elektronik ortamda kayıtları tutularak uygun görülen sistem ve araçlarla kamuoyuna duyurulur"* hükmü bulunmaktadır.

- (58) 5957 sayılı Kanun'un 5. maddesinin lafzından komisyoncuların piyasa oluşumuna katkı sağlamakla görevlendirildiği anlaşılmalı beraber aynı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinde piyasa ve piyasa oluşumunun tanımının yapılmadığı görülmektedir. Bu kapsamda, piyasa oluşumuna katkı sağlama görevinden, üreticileri

temsil eden komisyoncuların bir araya gelerek fiyat tespitinde bulunmamlarının anlaşılması gerektiği açıktır. Zira Kanun'un devamında fiyatların serbest rekabet şartlarına göre belirlenmesinin esas alındığı, kişilerin rekabeti engelleyici şekilde kendi aralarında veya üreticilerle ticari anlaşma yapamayacağı, 4054 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinin saklı kaldığı belirtilmektedir. Bu kapsamda 5957 sayılı Kanun'un 6. maddesinden, komisyoncular yahut meslek mensupları arasındaki olası bir rekabet ihlali durumunda 4054 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasının önünde herhangi bir engelin bulunmadığı çıkarımı yapılabilecektir.

- (59) 4054 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde rekabet "*mal ve hizmet piyasalarındaki teşebbüsler arasında özgürce ekonomik kararlar verilebilmesini sağlayan yarış*" olarak, teşebbüs "*piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımından bir bütün teşkil eden birimler*" teşebbüs birliği ise "*teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikleri*" olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda 5957 sayılı Kanun'da tanımlanan komisyonculuk faaliyetinin malların pazarlanmasını sağlayan, bağımsız kararlar alabilen ve faaliyetleri bakımından süreklilik arz eden bir yapıya işaret etmesi sebebiyle 4054 sayılı Kanun kapsamında teşebbüs niteliğinde olduğu açıktır.

1.4.2. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (60) Mevcut dosya kapsamında iki farklı iddia incelenmektedir. Bunlardan ilki Antalya ili Kumluca ilçesinde komisyoncuların piyasa oluşumu adı altında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlaline yol açan bir anlaşmanın ve/veya uyumlu eylemin var olup olmadığıdır. İkinci iddia ise tüccarların 25.01.2020 tarihinde gerçekleştirdikleri toplantıda anılan pazarlarda faaliyete başlayan Türkiye Tarım Kredi Kooperatifine (TTKK) ürün temin etmedikleri ve TTKK'ya ürün temin eden çiftçilerin ürünlerinin toptancı hallerinde satılmamasına ilişkin karar aldıklarıdır.
- (61) Bu bölümde, elde edilen belgelerin belirtilen nitelikte bir ihlale vücut verip vermediğinin belirlenmesinden önce, mezkûr Kanun maddesinin uygulanmasında esas alınan temel ilkeler hususunda genel açıklamalara yer verilmiştir.
- (62) 4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinin ilk fıkrası;

"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır."

hükmünü amirdir.

- (63) Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir. Rekabeti bozucu nitelikteki anlaşmaların varlığı halinde, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini anlaşma taraflarının ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışlar almaktadır. Bu tür anlaşmalar, serbest piyasa ekonomisinden elde edilmesi beklenen faydaları azaltarak kaynakların etkinsiz kullanılmasına ve serbest piyasa sisteminin sağladığı refahın piyasadaki aktörlere hak etmedikleri oranda dağılmasına yol açmaktadır. Diğer bir deyişle, bu tür anlaşmalara taraf olan teşebbüsler, normal rekabet şartları içinde elde edemeyecekleri kârlara ulaşarak bu ekonomik faaliyetlerle yaratılan refahın çoğunu kendilerine aktarma olanağına sahip olmakta ve serbest piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işlemlerini engellemektedir.

(64) Dosya kapsamındaki iddialar hakkında önaraştırma ve soruşturma sürecinde elde edilen tüm bilgi, belge ve bulgular bir bütün olarak ele alınarak, soruşturmaya taraf teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmedikleri aşağıda değerlendirilmiştir.

(65) **I.4.2.1. Açık Kaynaklardan Elde Edilen Bilgilere İlişkin Değerlendirme**

(66) Soruşturma döneminde Kumluca Belediyesi internet sitesinden Antalya Büyükşehir Belediyesi ve KUM-SEK DER logolu⁶ hal fiyat listeleri elde edilmiştir. İlgili fiyat listelerinde her bir ürüne ilişkin tek fiyata yer verildiği görülmektedir. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi internet sitelerinde yer alan hal fiyatlarına ilişkin listelerde ise her bir ürüne ilişkin en düşük ve en yüksek fiyat göstergelerine yer verildiği tespit edilmiştir.

(67) Ayrıca Kumluca haline ilişkin iki farklı video kaydı açık kaynaklardan elde edilmiştir. Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kumluca Belediyesi, BATI AKDENİZ TUC-DER ve KUM-SEK DER'den video kayıtlarına ilişkin açıklama talep edilmiş ve gelen cevabi yazılarda, komisyoncuların ya da diğer meslek mensuplarının 5957 sayılı Kanun'un 5. maddesinin verdiği yetki ile piyasa toplantısını gerçekleştirdikleri ifade edilmiş olup ilgili toplantıların piyasada olağan bir şekilde günlük olarak gerçekleşen rutin bir uygulama olduğu ifade edilmiştir.

(68) İlgili video kayıtlarının içeriklerinden, KUM-SEK-DER başkanı ve toplantıya katılım gösteren komisyoncuların yaş sebze ve meyve fiyatları üzerine konuştukları anlaşılmaktadır. Ancak yapılan yerinde incelemelerde elde edilen belgelerde ve dosya kapsamında ulaşılan diğer bilgilerde bu içerikleri destekleyici herhangi bir bulguya ulaşılamamıştır. Bu çerçevede soruşturma tarafı teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendini ihlal ettikleri yönünde bir tespit de bulunulamamaktadır.

I.4.2.2. Boykot İddialarına İlişkin Değerlendirme

(69) Kurumumuza yapılan ihbarda 25.01.2020 tarihinde Antalya ili Kumluca ilçesinde yapılan toplantı neticesinde SERA'nın boykot edilmesine ilişkin karar alındığı, boykotun SERA'ya ürün tedarik eden üreticilerin ve komisyoncuların ürünlerinin alınmaması yoluyla uygulanacağı iddia edilmiştir.

(70) Rekabet hukukunda teşebbüslerin ticari kararlarını rakiplerinden bağımsız bir şekilde belirlemeleri esastır. Zira 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "*mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi*" rekabeti sınırlayıcı haller arasında sayılmıştır. Ayrıca "*mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi ve ... piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi*" de yine bu örnek haller arasında bulunmaktadır.

(71) Dosya kapsamında 25.01.2020 tarihinde Antalya ili Kumluca ilçesinde yaş sebze ve meyve ticareti faaliyetinde bulunan bazı teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin BATI AKDENİZ TUC-DER'e ait dernek binasında bir toplantı gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Dosya konusu iddialar esas alınarak BATI AKDENİZ TUC-DER, BEYKENT KOM-DER, BEYKONAK KOM-DER, DEMRE KOM-DER, FİNİKE KOM-DER, FİNİKE TUC-DER ve KUMLUCA KOM-DER'in 25.01.2020'de BATI AKDENİZ TUC-DER'de düzenlenen toplantıya katılım sağlayıp sağlamadıkları incelenmiştir.

⁶ İlgili fiyat listelerine <http://www.kumluca-bld.gov.tr/1358/halfiyatlari.html> bağlantısından ulaşmaktadır.

- (72) Bu kapsamda bahse konu teşebbüs birliklerinde yerinde incelemeler gerçekleştirilmiş ve ayrıca bu teşebbüs birliklerinden kapsamlı bilgi taleplerinde bulunulmuştur. Yerinde inceleme tutanakları ve gelen cevabi yazılar birlikte değerlendirildiğinde anılan teşebbüs birliklerinin tamamının iddia olunan tarihte BATI AKDENİZ TUC-DER'de düzenlenen toplantıya katılım sağladıkları tespit edilmiştir.
- (73) Ancak söz konusu toplantıda TTKK'nın ilgili piyasada gerçekleştirdiği alımların da gündeme geldiği dosya kapsamında yapılan görüşme tutanaklarından anlaşılmaktadır. Dosya kapsamında gerçekleştirilen yerinde incelemelerde ise TTKK'nın boykot edilmesine yönelik karar alındığını doğrudan gösteren bir delile ulaşılamamıştır. Bununla birlikte dosya konusu boykot iddiasının ilgili piyasadaki olası fiili etkisinin TTKK ve TTKK'ya ürün sağlayan çiftçiler üzerinde ortaya çıkacak olması nedeniyle dosya konusu incelemeler bu doğrultuda yapılmıştır.
- (74) Bu çerçevede öncelikle SERA'nın bölgedeki alımlarını gerçekleştiren Mavikent Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü (.....) ile bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Söz konusu görüşmede, bölgede SERA için gerçekleştirilen alımların depolarının kurulmasını takiben 2020 yılı Şubat ayında başladığı ve Haziran ayı sonuna kadar devam ettiği ve bu süreçte ürün temin edilemeyen bir dönem olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca, dosya kapsamındaki iddialar arasında yer alan, Kumluca'da 25.01.2020 tarihinde gerçekleşen toplantı ile bağlantılı olarak, toplantı sonrasında da alımlarında bir kesinti yaşanmadığı, bu süreç esnasında kendilerine ürün vermeleri nedeni ile üreticilerin boykot edildiğine yönelik bir duyurunun da söz konusu olmadığı dile getirilmiştir.
- (75) Benzer şekilde SERA'nın boykot edilip edilmediği, bu yönde üreticilerden bir geri dönüş yaşanıp yaşanmadığına ilişkin olarak gönderilen SERA yanıtlarında da, piyasa fiyatının teklif edilmesi halinde üreticilerden ürün alımı noktasında herhangi bir sorunla karşılaşılmadığı hususu ifade edilmiştir. Yine söz konusu yanıtta TTKK'ya ürün tedarik eden çiftçilerin ürünlerini komisyonculara/tüccara ürün satma konusunda somut olarak tespit edilen herhangi bir engelin bulunmadığı belirtilmiştir.
- (76) Yukarıda yer verilen TTKK yanıtlarından ilgili dönemde TTKK'nın ürün alımlarını doğrudan ya da dolaylı olarak engellendiği sonucuna ulaşılacak herhangi bir tedarik sorunu görülmemiştir. Bu noktada re'sen başlatılan bu incelemeye konu olan boykot iddiasına ilişkin olarak, boykot edildiği düşünülen SERA tarafından Kuruma somut bir bilgi ya da belgenin sunulmadığı, bunun da ötesinde boykotun varlığının doğrulanmadığı görülmektedir.
- (77) Bununla birlikte olası boykotun üretici seviyesinde sınırlı etki göstermiş olması ihtimali dikkate alınarak TTKK'dan kendisine ürün tedarik eden üreticilerle ilgili olarak bilgi talep edilmiştir. Bu kapsamda TTKK'nın 2020 yılı Ocak ve Şubat ayları içerisinde gerçekleşen domates, salatalık, biber, kabak, patlıcan alımlarına ilişkin olarak, her bir ürün için en fazla alım gerçekleştirilen on üretici bilgisi gönderilmiştir. Söz konusu üreticilerle⁷ görüşmeler yapılarak boykotun üretici seviyesindeki olası etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır.
- (78) Bu kapsamda gerçekleştirilen görüşmelerden genel olarak üreticilerin 25.01.2020 tarihinde yapılan toplantıdan sonraki süreçte TTKK'ya ürün sağlamaları nedeniyle ürünlerinin komisyoncular tarafından alınmaması yönünde bir eylemle

⁷ Soruşturma sürecinde raportörler tarafından tüm üreticilerle görüşme yapılması amaçlanmış olsa da organize edilen toplantılara tüm üreticilerin katılımı, üreticilerin çeşitli mazeretleri sebebiyle mümkün olmamıştır. Bu kapsamda Covid-19 sebebiyle karantınada olan üreticilerin bulunduğu, bazı üreticilerin mevsim itibarıyla yaylada olduğu, bir kısım üreticinin ise toplantı tarihinde şehir dışında olduğu gerekçeleriyle bazı üreticilerce toplantıya katılım gerçekleştirilememiştir.

karşılaşmadıkları anlaşılmaktadır. Yine üreticiler TTKK'ya de komisyonculara da ürün tedarikini devam ettirdiklerini, toplantı sonrasında komisyoncularla aralarındaki ticari ilişkide herhangi bir sorun yaşanmadığını ve farklılık bulunmadığını belirtmiştir.

- (79) Görüşmeler esnasında toplantıya katılan bir üreticinin de bulunduğu tespit edilmiştir. BATI AKDENİZ TUC-DER'de 25.01.2020 tarihinde gerçekleştirilen toplantıya katılan çiftçi (.....) tarafından; toplantıda SERA'nın tüccara rakip olarak görüldüğü hususunun konuşulduğu, bu noktada müstahsillerin tüccarı tercih etmesi için neler yapılabileceği ve hangi ikna yollarını kullanılabilceğinin ele alındığı belirtilmiştir. Ancak toplantıda çiftçinin ürünlerinin alınmamasına veya satılmamasına yönelik veya çiftçiyi zor duruma düşürecek başkaca bir karar alınmadığı ifade edilmiştir.
- (80) Sonuç olarak üreticilerden alınan bilgilerden de olası boykotun üretici seviyesinde herhangi bir etkisinin ortaya çıkmadığı, üreticilerin komisyoncularla olan ticari ilişkilerine boykot kararının alındığı iddia edilen 25.01.2020 tarihinden sonra da aynı şekilde devam edildiği anlaşılmaktadır.
- (81) Dosya kapsamında yapılan incelemelerde, toplantıya katılım sağladığı tespit edilen dernek ve üyelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edebilecek kararlar aldığı yönünde bulgulara ulaşılamadığı, dolayısıyla söz konusu teşebbüs ve teşebbüs birlikleri hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.4.3. Teşebbüslerin Savunmaları

I.4.3.1. Savunmalarda Teşebbüslerin Dile Getirdiği Ortak Hususlar

- (82) Ali BAĞRIYANIK tarafından yapılan savunmada; Soruşturma Raporu'nda isnat edilen iddialara ilişkin herhangi bir delilin bulunmadığı, 25.01.2020 tarihindeki toplantı sonucunda TTKK'lara sebze ve meyve satışının yapılmaması ve TTKK'ya ürün veren üreticilerin ürünlerinin hallerde satılmamasına yönelik bir kararın alınmadığı ifade edilmiştir.
- (83) Faruk ÇETİNKAYA, Yalçın AKKURT, Bekir YEŞİLOĞLU, İsmail KARATAŞ ve FİNİKE TUC-DER tarafından sunulan savunmalarda 25.01.2020'de gerçekleştirilen toplantıda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlali sonucunu doğuracak herhangi bir eylem içerisinde bulunmadıkları ifade edilmiştir.
- (84) Hakim KAZANCIÇOK tarafından yapılan savunmada 25.01.2020 tarihli toplantıda TTKK'nın boykot edilmesi gibi bir kararın alınmadığı, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ilişkin bir bulgunun bulunmadığı ifade edilmiştir.
- (85) FİNİKE KOM-DER tarafından yapılan savunmada Soruşturma Raporu'nda da belirtildiği üzere isnat edilen eylemlere ilişkin herhangi bir somut delilin bulunamadığı, boykot iddialarına temel teşkil eden toplantının yaş meyve ve sebze alanında faaliyet gösteren dernekler, tüccar ve bir takım sivil toplum kuruluşlarının katıldığı bir toplantı olduğu, toplantıda sektör sorunlarının, gelinen noktanın ve ilerleyen süreçte yapılması planlanan fuar hakkında detayların konuşulduğu, Finike Kom-Der'in de komisyoncu derneği olması sebebiyle bu toplantıya katıldığı, gerçekleştirilen toplantıda TTKK'ların boykot edilmesine ilişkin bir kararın alınmadığı, nitekim Soruşturma Raporu'nda yer verildiği üzere üretici görüşlerinin ve Mavikent Tarım Kredi Kooperatifinin açıklamalarının da bu yönde olduğu, sonuç olarak TTKK'nın boykot edilmesi gibi bir durumun söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

- (86) İbrahim ÖZPAK tarafından sunulan savunmada rekabeti önleyici davranışlar içerisinde yer alınmadığı ve TTKK'ya mal temin etmemeye yönelik herhangi bir eylemde bulunulmadığı ifade edilmiştir.
- (87) BATI AKDENİZ TUC-DER ve BEYKENT KOM-DER tarafından yapılan savunmalarda yaş sebze ve meyvenin raf ömrünün kısa olmasından dolayı piyasa oluşumu için çok dar bir zaman aralığının olduğu, bu nedenle Kumluca bölgesindeki hallerde o günkü gösterge fiyatlarının hemen belirlenmesinin elzem, fiyat oluşumunu etkileyen ise birden fazla etmenin söz konusu olduğu, hallerde oluşan gösterge fiyatları tek bir fiyat olarak nitelendirilmesinin üretici ve tüketicinin menfaatlerinin dengelenmesi açısından önemli olduğu, Komisyoncu dernekleri ile tüccar derneklerinin arz-talep dengesi içerisinde oluşturdukları gösterge fiyatların piyasada kargaşanın önüne geçme amacı taşıdığı; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 2. maddesinde ticari örf ve adetler düzenlendiği, bu bağlamda Antalya ve çevresinde 80 yıldır uygulanan ve ticari örf ve adet olarak kabul edilen bir uygulamanın kartel oluşturmaya dönük bir uygulama olarak kabul edilmesinin bölgesel açıdan içinden çıkılmaz bir hal almasına sebebiyet vereceği, Soruşturma Raporu'nda yer alan iddiayı destekler nitelikte bir delil ortaya konmadığı, Soruşturma Raporu'ndaki görüntülerin 2011 yılına ait olduğu ve bu görüntüler dayanak tutularak derneğin suçlanmasının hukuken mümkün olmadığı, Soruşturma Raporu'nda dernekle ilgili hiçbir somut delile yer verilmediği, Kumluca yaş sebze piyasasında oluşan gösterge fiyatların iddia edildiği gibi tek fiyat olmadığı, oluşan gösterge fiyatlarının 4054 sayılı Kanunu ihlal etmediği ifade edilmiştir.
- (88) Şevki MACİT tarafından yapılan savunmada soruşturma konusunun Antalya ilinde faaliyet gösteren tüccar ile sınırlı olduğu, 5957 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde komisyoncu ve tüccar ayrımının açık bir şekilde yapıldığı, Rahmi AÇIKYÜREK ve Şevki MACİT tarafından yalnızca komisyonculuk faaliyetinde bulunduğu ve tüccar vasıflarının olmadığı, dolayısıyla söz konusu soruşturma kapsamında kendilerine suç isnat edilmesini kabul etmedikleri, açık kaynaklardan elde edilen video kayıtlarında yetkili kişi olarak konuştuğu ifade edilen kişinin kimliği ve yetkisinin ne olduğuna yönelik herhangi bir bilgiye yer verilmediği, ayrıca bu kişinin soruşturma konusu diğer toplantıda bulunmadığı, ilgili kişinin video kaydında geçen ifadelerinin abartılı olduğu, bu ifadelerden fiyatların serbest piyasa koşullarına göre belirlendiğinin anlaşıldığı, soruşturma konusu piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin birlikte hareket ederek ürün fiyatlarını belirleme ihtimalinin bulunmadığı, 10.05.2011 tarihli videonun da diğer video kaydı ile aynı içeriğe sahip olduğu ve temelde piyasanın; çiftçinin hakkını en iyi şekilde korumak amacıyla üretici, komisyoncu, tüccar ve perakendeci aracılığı ile belirlendiği, ayrıca 10 yıl öncesine ait görüntülerdeki ifadelerin günümüzde geçerli olmadığı, Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilen cevabi yazıda da piyasa kurulumunda sektörün tüm paydaşlarının yer aldığı ve fiyatların arz talep dengesine göre belirlendiği hususunun vurgulandığı, dolayısıyla ne üretici, ne komisyoncu, ne tüccar ne de perakendecinin ürünlerin fiyatlarını tek başına belirleyebileceğini iddia etmenin mümkün olmadığı, oyuncu sayısının oldukça fazla olduğu bir piyasada tarafların anlaşarak fiyat belirleme ihtimalinin olmadığı, piyasa kurulmasından kastın aslında yasal zorunluluktan dolayı bilgilerin derlenerek ürünün arz ve talebine göre fiyatların belirlenmesi olduğu, Antalya'nın küçük bir ilçesindeki küçük bir topluluğun piyasa fiyatları üzerinde bir etkisinin olamayacağı, halde gerçekleşen günlük toplantıların piyasada oluşan fiyatların ilan edilmesi amacını taşıdığı ve yasal bir zorunluluk olduğu, piyasada fiyatların serbest bir şekilde belirlendiği, piyasanın ekonomik teoremlerin öngördüğü şekilde fiyatları belirleyeceği, Kumluca'da yaş sebze ve meyve sektöründe kartelleşmenin mümkün olmadığı, bu

etkiyi doğurabilecek büyüklükte bir teşebbüsün veya teşebbüs birliğinin bulunmadığı, Soruşturma Raporu'nun genelinin Anayasa'nın 2. maddesiyle güvence altına alınan "Belirlilik" ilkesini ihlal ettiği, cezaya ilişkin değerlendirmelerde yalnızca alt ve üst sınırların belirtildiği, cezanın ne şekilde tesis edileceğine ilişkin bir değerlendirme yapılmadığı, piyasadaki tüm aktörlerin aynı şekilde hareket etmesine rağmen bazıları hakkında ceza istenirken bazıları hakkında ceza istenmediği ifade edilmiştir.

(89) Faik ÖNCEL tarafından yapılan savunmada 25.01.2020 tarihinde Batı Akdeniz Tüccarları Derneğinde yapılan toplantıda, SERA A.Ş.'nin piyasaya girmesinin, ne gibi sonuçlar doğurabileceği, ne gibi etkiler yaratacağı konularının konuşulduğu, fakat ilgili toplantıda SERA A.Ş.'nin faaliyetlerinin kısıtlanmasına veya boykota ilişkin bir görüş alıverişinin olmadığı ve dolayısıyla bu yönde bir karar alınmadığı; diğer yandan söz konusu toplantılarla amacın, hem üreticinin artan girdi maliyetleri altında ezilmemesini, hem de tüketicinin temel gıda maddelerini olması gerekenden pahalı seviyelerde tüketmemesinin amaçlandığı ifade edilmiştir. Ayrıca toplantıların fiilen nasıl gerçekleştiğine ilişkin bilgi de verilmiştir. Söz konusu toplantılar Pazar günleri hariç olmak üzere haftanın her günü sabah saatlerinde, işyerlerinin açıldığı vakitlerde yapıldığı; fiziki durumu neresi uygunsa orada yapıldığı; katılımcı sayısına göre toptancı halinin uygun bir yerinde toplantılar yapıldığı; toplantının her kesime açık olduğu; çiftçi, komisyoncu veya tüccar arasından toplantıya katılmak isteyenlerin toplantılara katılabildiği; bu kesimlerden olmasa da sırf izleyici olarak bu toplantılara katılabilmenin mümkün olduğu; toplantıların belli bir yönlendiricisi veya başkanının (yöneticisi) olmadığı; toplantıda o toptancı hali çevresinde yetişen sebzelerin ve meyvelerin arz durumu, bu ürünlerin satıldığı diğer yerlerdeki talep durumunun anlaşılmaya çalışıldığı; toplantıda herhangi bir yazılı dokümanın, imzanın, taahhüdün söz konusu olmadığı; bu toplantılarda ortaya çıkan fiyatların, her bir ürünün iyi-kötü, büyük-küçük ayrımlarında orta seviyede bir ürün için normal satış fiyatı olabilecek fiyatlar olduğu, daha kaliteli daha büyük bir ürünün gösterge fiyattan daha yüksek bir fiyata satılabileceği veya daha kalitesiz ve daha küçük bir ürünün de gösterge fiyattan daha ucuz bir fiyata satılabileceği, benzer şekilde tüccar daha düşük kaliteli ürün talep etmesi durumunda, daha kalitesiz bir domates alımı için araştırmalarını yapacağı ve bulunduğu çiftçiye (komisyoncuya) daha düşük fiyatlar teklif edebileceği, bu anlatılanlar doğrultusunda ilgili toplantıların rekabeti engelleyici bir yönünün bulunmadığı, dahası gösterge fiyatlar sayesinde hem üreticilerin, tüccar karşısında nihai tüketiciyi mağdur edebilecek fiyat isteyemeyeceği, hem de tüccarın üreticiyi mağdur edebilecek rakamlar teklif edemeyeceği ifade edilmiştir.

(90) GARADERELİ tarafından yapılan savunmada Soruşturmanın konusunun kendilerine yapılan soruşturma bildiriminde, TTKK'ya ürün temin eden çiftçilerin ürünlerinin toptancı hallerinde satılmamasına ilişkin boykot iddialarından oluştuğu, Beykonak Toptancı Hali'nde komisyoncu olarak faaliyet gösterdiği, soruşturma yapıldığı tarihte dernek üyeliğinin dahi olmadığı, piyasanın oluşumuna herhangi bir etkisi, katkısının bulunmadığı, söz konusu toplantılara katılımının olmadığı, yaş sebzenin raf ömrünün kısa olduğu, hemen üreticiden hasat sonrası alınıp tüketicilere sunulması gerektiği, ürünün bu özellikleri sebebiyle piyasanın oluşumunda çok dar bir zaman aralığının olduğu, bu nedenle üretici halleri olan Kumluca ilçesinde bulunan 3 adet haldeki ürünlerin o günkü gösterge fiyatlarının hemen belirlenmesi gerektiği, bu fiyat oluşumunda arz-talep dengesi, ürün çeşitliliği, ürün kalitesi gibi unsurların etkili olduğu, Kumluca yaş sebze piyasasında oluşan fiyatların piyasadaki tek fiyat olmadığı, aksine bu fiyatların gösterge niteliğinde olduğu, ürünün çeşitliliğine, kalitesine, arzına ve talebine bağlı olarak değişen fiyatların bir birim fiyat etrafında dengeli bir biçimde

oluşmasını sağladığı ifade edilerek, ilgili günde yayımlanan Kumluca Hali'nde oluşan fiyat listesi ve fatura ibraz etmek suretiyle fiyat farklılıkları gösterilmiştir.

- (91) Hüseyin GÜVEN tarafından yapılan savunmada özetle, Soruşturma Raporu'nda, 25.01.2020 tarihli toplantıda rekabete aykırı herhangi bir kararın alınmadığının tespit edildiği, haklarında yaş meyve ve sebze ürünlerinin satış fiyatının tespiti konusunda rekabeti kısıtladıkları yönünde rapor düzenlendiği, söz konusu toplantıların Türkiye'de faaliyet gösteren 170'den fazla halde gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.
- (92) Mazhar YEL tarafından yapılan savunmada da yaş sebze meyvenin kısa raf ömrüne vurgu yapılarak anlık fiyat belirlenmesi zorunluluğu ifade edilmiştir. Ayrıca piyasanın arz talep dengesine ve oyuncu sayısının çokluğunun tek bir oyuncu tarafından fiyatın belirlenmesine engel olduğu vurgulanmıştır.
- (93) BEYKONAK KOM-DER tarafından yapılan savunmada özetle, Dernek üyelerini bağlayıcı herhangi bir karar alınmadığı, dernek ve başkanı İbrahim Uğur ÇAKIR'ın kartel iddialarının yer aldığı toplantılara iştirak etmediği, kartel iddialarına dayanak alınan video görüntülerinin kendileri ile ilgisinin bulunmadığı, görüntülerdeki şahsın dernek üyesi olmadığı, yasalara aykırı bir oluşumun içerisinde olmadıkları hususları ifade edilmektedir.
- (94) KUM SEK-DER ve Ahmet KAYA tarafından yapılan savunmada özetle, piyasa fiyatlarının arz talep dengesine göre serbest piyasa koşullarına uygun bir şekilde oluştuğu, fiyat tespitinde bulunmadıkları ifade edilmiştir.
- (95) Rahmi AÇIKYÜREK tarafından yapılan savunmada açık kaynaklardan elde edilen video kayıtlarında yetkili kişi olarak konuştuğu ifade edilen kişinin kimliği ve yetkisinin ne olduğuna yönelik herhangi bir bilgiye yer verilmediği, ayrıca bu kişinin soruşturma konusu diğer toplantıda bulunmadığı, ilgili kişinin video kaydında geçen ifadelerinin abartılı olduğu, bu ifadelerden fiyatların serbest piyasa koşullarına göre belirlendiğinin anlaşıldığı, piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin birlikte hareket ederek ürün fiyatlarını belirleme ihtimalinin bulunmadığı, 10.05.2011 tarihli videonun da diğer video kaydı ile aynı içeriğe sahip olduğu ve temelde piyasanın çiftçinin hakkını en iyi şekilde korumak amacıyla üretici, komisyoncu, tüccar ve perakendeci aracılığı ile belirlendiği, ayrıca 10 yıl öncesine ait görüntülerdeki ifadelerin günümüzde geçerli olmadığı, nitekim Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilen cevabi yazıda da piyasa kurulumunda sektörün tüm paydaşlarının yer aldığı ve fiyatların arz talep dengesine göre belirlendiği hususunun vurgulandığı, dolayısıyla ne üretici ne komisyoncu ne tüccar ne de perakendecinin ürünlerin fiyatlarını tek başına belirleyebileceğini iddia etmenin mümkün olmadığı hususları ifade edilmiştir.
- (96) İbrahim Uğur ÇAKIR tarafından yapılan savunmada Soruşturma Raporu'nun fiili gerçeklere, tereddüde yer bırakmayan hiçbir somut delil içermediği, söz konusu piyasa oluşum toplantılarına katılmadığı, teşebbüsün fiyatlarını serbest piyasa ortamında, tamamen bağımsız olarak belirlediği, Kuruma gönderilen faturaların da defalarca ilan edilen piyasa fiyatlarının altında ve üstünde satış gerçekleştirdiğini gösterdiği, gönderilen faturalarda anılan tarihler arasında 206 kalem mal satışının olduğu, bunlardan sadece 13'ünün ilan edilen fiyattan gerçekleştiği, fiyat bareminin ondalık kuruşlar ile oynadığı düşünüldüğünde, bu oranın hayatın olağan akışına uygun, tesadüf sınırlarını aşmayan ve mazur görülebilir bir oran olduğu, yine aynı tarihlerde farklı kişilere farklı fiyatların uygulandığını gösterir 17 adet faturanın bulunduğu, buradan da görüleceği üzere; kartel ve uyumlu eylem iddialarının aksine aynı günde bile farklı fiyatların uygulandığı, tamamen kendi hür ve özgür iradesine göre fiyatlandırma yaptığı, aleyhe yargı denetimine açık, tereddüde yer bırakmayan hiçbir

somut bilgi, bulgu ve dayanak olmamasına rağmen, cezalandırılması için görüş verilmesinin hukuka uyarlık göstermediği ifade edilmiştir.

- (97) GELİDONYA, Serkan ALTINKAN ve Abdulkadir ÖZALTIN tarafından gönderilen savunmalarda özetle, teşebbüsler hakkında fiyat oluşumuna dâhil olup olmadığı, bu konuda ne gibi bir eylem içerisinde olduğuna ilişkin hiçbir somut delilin bulunmadığı; TTKK'ya ürün temin eden çiftçilerin ürünlerinin toptancı hallerinde satılmamasına ilişkin boykot iddialarının gerçeği yansıtmadığının Soruşturma Raporu'nda açıkça ortaya konulduğu, GELİDONYA'nın Beykent Komisyoncular Derneği üyesi, Serkan ALTINKAN'ın ve Abdulkadir ÖZALTIN'ın Mavikent Komisyoncular Derneği üyesi, Mazhar YEL'in Batı Akdeniz Tüccarlar Derneği üyesi ve Başkanı olduğu ve fiyat oluşumu için günlük yapılan toplantılara şirket ya da kişisel olarak katılmadıkları yalnızca dernek üyesi olarak katıldıkları, fiyat oluşumlarında kişisel olarak herhangi bir etkilerinin veya katkılarının olmadığı belirtilerek yaş sebze meyvenin kısa raf ömrüne vurgu yapılarak anlık fiyat oluşumundan bahsedilmiştir. Fiyat oluşumunda arz-talep dengesi, ürün çeşitliliği, ürün kalitesi gibi unsurların etkili olduğu belirtilmiştir.

I.4.3.2. Savunmaların Değerlendirilmesi

- (98) Kurumumuza yapılan ihbarda 25.01.2010 tarihinde Antalya ili Kumluca ilçesinde yapılan toplantı neticesinde SERA'nın boykot edilmesine ilişkin karar alındığı, boykotun SERA'ya ürün tedarik eden üreticilerin ve komisyoncuların ürünlerinin alınmaması yoluyla uygulanacağı iddia edilmiştir.
- (99) Rekabet hukukunda teşebbüslerin ticari kararlarını rakiplerinden bağımsız bir şekilde belirlemeleri esastır. Zira 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "*mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi*" rekabeti sınırlayıcı haller arasında sayılmıştır. Ayrıca "*mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi ve .. piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi*" de yine bu örnek haller arasında bulunmaktadır.
- (100) Önaraştırma döneminde 25.01.2020 tarihinde Antalya ili Kumluca ilçesinde yaş sebze ve meyve ticareti faaliyetinde bulunan bazı teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin BATI AKDENİZ TUC-DER'e ait dernek binasında bir toplantı gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Dosya konusu iddialar esas alınarak BATI AKDENİZ TUC-DER, BEYKENT KOM-DER, BEYKONAK KOM-DER, DEMRE KOM-DER, FİNİKE KOM-DER, FİNİKE TUC-DER ve KUMLUCA KOM-DER'in 25.01.2020'de BATI AKDENİZ TUC-DER'de düzenlenen toplantıya katılım sağlayıp sağlamadıkları incelenmiştir.
- (101) Bu kapsamda bahse konu teşebbüs birliklerinde yerinde incelemeler gerçekleştirilmiş ve ayrıca bu teşebbüs birliklerinden kapsamlı bilgi taleplerinde bulunulmuştur. Yerinde inceleme tutanakları ve gelen cevabi yazılar birlikte değerlendirildiğinde anılan teşebbüs birliklerinin tamamının iddia olunan tarihte BATI AKDENİZ TUC-DER'de düzenlenen toplantıya katılım sağladıkları tespit edilmiştir. Diğer taraftan 25.01.2020 tarihli toplantıya katılan ve bahsi geçen teşebbüs birliklerine üyelikleri bulunan teşebbüslere de soruşturma açılarak başvuru konusu iddiaların kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
- (102) Söz konusu toplantıda TTKK'nın ilgili piyasada gerçekleştirdiği alımların da gündeme geldiği dosya kapsamında yapılan görüşme tutanaklarından anlaşılmaktadır.
- (103) Dosya kapsamında gerçekleştirilen yerinde incelemelerde ise TTKK'nın boykot edilmesine yönelik karar alındığını doğrudan gösteren bir delile ulaşılamamıştır.

Bununla birlikte dosya konusu boykot iddiasının ilgili piyasadaki olası fiili etkisinin TTKK ve TTKK'ya ürün sağlayan çiftçiler üzerinde ortaya çıkacak olması nedeniyle dosya konusu incelemeler bu doğrultuda yapılmıştır.

- (104) Bu çerçevede öncelikle SERA'nın bölgedeki alımlarını gerçekleştiren Mavikent Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü (.....) ile bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Söz konusu görüşmede, bölgede SERA için gerçekleştirilen alımların depolarının kurulmasını takiben 2020 yılı Şubat ayında başladığı ve Haziran ayı sonuna kadar devam ettiği ve bu süreçte ürün temin edilemeyen bir dönem olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca, mevcut soruşturma kapsamındaki iddialar arasında yer alan, Kumluca'da 25.01.2020 tarihinde gerçekleşen toplantı ile bağlantılı olarak, toplantı sonrasında da alımlarında bir kesinti yaşanmadığı, bu süreç esnasında kendilerine ürün vermeleri nedeni ile üreticilerin boykot edildiğine yönelik bir duyurunun da söz konusu olmadığı dile getirilmiştir.
- (105) Benzer şekilde SERA'nın boykot edilip edilmediği, bu yönde üreticilerden bir geri dönüş yaşanıp yaşanmadığına ilişkin olarak gönderilen SERA yanıtlarında da, piyasa fiyatının teklif edilmesi halinde üreticilerden ürün alımı noktasında herhangi bir sorunla karşılaşılmadığı hususu ifade edilmiştir. Yine söz konusu yanıtta TTKK'ya ürün tedarik eden çiftçilerin ürünlerini komisyonculara/tüccara ürün satma konusunda somut olarak tespit edilen herhangi bir engelin bulunmadığı belirtilmiştir.
- (106) İlgili dönemde TTKK'nın ürün alımlarını doğrudan ya da dolaylı olarak engellendiği sonucuna ulaşılacak herhangi bir tedarik sorunu görülmemektedir. Bu noktada re'sen başlatılan bu incelemeye konu olan boykot iddiasına ilişkin olarak, boykot edildiği düşünülen SERA tarafından Kuruma somut bir bilgi ya da belgenin sunulmadığı, bunun da ötesinde boykotun varlığının doğrulanmadığı görülmektedir.
- (107) Bununla birlikte olası boykotun üretici seviyesinde sınırlı etki göstermiş olması ihtimali dikkate alınarak TTKK'dan kendisine ürün tedarik eden üreticilerle ilgili olarak bilgi talep edilmiştir. Bu kapsamda TTKK'nın 2020 yılı Ocak ve Şubat ayları içerisinde gerçekleşen domates, salatalık, biber, kabak, patlıcan alımlarına ilişkin olarak; her bir ürün için en fazla alım gerçekleştirilen on üretici bilgisi incelenmiştir. Söz konusu üreticilerle⁸ görüşmeler yapılarak boykotun üretici seviyesindeki olası etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır.
- (108) Bu kapsamda gerçekleştirilen görüşmelerden genel olarak üreticilerin 25.01.2020 tarihinde yapılan toplantıdan sonraki süreçte TTKK'ya ürün sağlamaları nedeniyle ürünlerinin komisyoncular tarafından alınmaması yönünde bir eylemle karşılaşmadıkları anlaşılmaktadır. Yine üreticiler TTKK'ya de komisyonculara da ürün tedarikini devam ettirdiklerini, toplantı sonrasında komisyoncularla aralarındaki ticari ilişkide herhangi bir sorun yaşanmadığını ve farklılık bulunmadığını belirtmişlerdir.
- (109) Sonuç olarak üreticilerden alınan bilgilerden de olası boykotun üretici seviyesinde herhangi bir etkisinin ortaya çıkmadığı, üreticilerin komisyoncularla olan ticari ilişkilerine boykot kararının alındığı iddia edilen 25.01.2020 tarihinden sonra da aynı şekilde devam edildiği anlaşılmaktadır.

⁸ Soruşturma sürecinde raportörler tarafından tüm üreticilerle görüşme yapılması amaçlanmış olsa da organize edilen toplantılara tüm üreticilerin katılımı, üreticilerin çeşitli mazeretleri sebebiyle mümkün olmamıştır. Bu kapsamda Covid-19 sebebiyle karantınada olan üreticilerin bulunduğu, bazı üreticilerin mevsim itibarıyla yaylada olduğu, bir kısım üreticinin ise toplantı tarihinde şehir dışında olduğu gerekçeleriyle bazı üreticilerce toplantıya katılım gerçekleştirilememiştir.

- (110) Soruşturma kapsamında yapılan incelemelerde, toplantıya katılım sağladığı tespit edilen dernek ve üyelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edebilecek kararlar aldığı yönünde bulgulara ulaşılamadığı, dolayısıyla söz konusu teşebbüs ve teşebbüs birlikleri hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (111) Diğer yandan internet ortamında Youtube Platformu'ndan ve açık kaynaklardan elde edilen video görüntüleri incelendiğinde, BATI AKDENİZ TUC-DER ve BEYKENT KOM-DER'in söz konusu toplantılara iştirak etmediği anlaşılmaktadır.
- (112) Ayrıca dosya kapsamında Antalya Büyükşehir Belediyesinden talep edilen bilgiler incelendiğinde, anılan toplantılara, yaş meyve ve sebze piyasasında faaliyet gösteren komisyoncu, tüccar ve derneklerin katılabildiği ifade edilmiş ise de anılan teşebbüs birliklerinin fiyat tespiti içeren bir toplantıya katıldıklarını gösterir somut deliller tespit edilememiştir.
- (113) Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilen cevabi yazıdan piyasa kurulumunda sektörün tüm paydaşlarının yer aldığı ve fiyatların arz talep dengesine göre belirlendiği hususu vurgulanmış, dolayısıyla ne üretici, ne komisyoncu, ne tüccar ne de perakendecinin ürünlerin fiyatlarını tek başına belirleyebileceğini iddia etmenin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.
- (114) Diğer yandan açık kaynaklardan elde edilen video kayıtlarında yetkili kişi olarak konuştuğu ifade edilen kişinin kimliğine ve yetkisinin ne olduğuna yönelik herhangi bir bilgiye yer verilmediğinden herhangi bir yönetsel sıfatı haiz olmayan kişilere atfedilen sözel ifadelerin bir bölgedeki üreticileri tümüyle bağlayıcı olduğunu söylemenin hakkaniyet ilkesiyle bağdaşmayacağı; ayrıca söz konusu kişinin soruşturma konusu diğer toplantıda bulunmadığı, söz konusu video kaydından başka soruşturma konusu iddiaları destekleyecek başkaca yazılı ya da sözlü bulguya ulaşılamadığından 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiğini gösteren bir tespit bulunmadığı ve taraflara idari para cezası verilmesine yer olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (115) 11.02.2020 tarih ve 20-09/99-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a, Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara ve incelenen dosya kapsamına göre;

Hakkında soruşturma yürütülen;

1. Abdulkadir ÖZALTIN-Özaltın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti.
2. Ahmet KAYA-Komisyoncu Ahmet Kaya
3. Ali BAĞRIYANIK- Bağrıyanıklar Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
4. Batı Akdeniz Tüccarlar Derneği
5. Beykent Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği
6. Beykonak Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği
7. Bekir YEŞİLOĞLU- Özyeşiloğlu Komisyon
8. Demre Toptancı Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği
9. Durali ÖZEK- Çınar Tarım Komisyonculuk
10. Fahri Duran-FD Duran Tarım Ürünleri Ltd. Şti.

11. Faik ÖNCEL-Öncel Tarım Tic. Paz. Tur. Sebze Meyve Komisyon Ltd. Şti.
12. Faruk ÇETİNKAYA- Kocafaruk Tarım Ür. Ltd. Şti.
13. Finike Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Dayanışma Derneği
14. Finike Yaş Sebze ve Meyve Tüccarları Dayanışma Derneği
15. Garadereli Tarım İnş. Oto Tic. Paz. San. Ltd. Şti.
16. Hakim KAZANCIÇOK
17. Hüseyin Güven- Hüseyin Güven Tar. Ür. Tic. ve Paz. Ltd. Şti.
18. İbrahim Uğur ÇAKIR- Çiftçi Tarım
19. İbrahim ÖZPAK- Özpak Komisyon
20. İsmail KARATAŞ- İsmail Karataş Komisyon
21. Kumluca Yaş Meyve ve Sebze Komisyoncuları Derneği
22. Levent Veli YAZICI- Gelidonya Gıda Tar. Ürü. Paz. Tic. Ltd. Şti.
23. Mazhar YEL- Tüccar Mazhar YEL
24. Rahmi AÇIKYÜREK- Açıkyürek Kardeşler Tar. Ürn. Paz. Tic. Ltd. Şti.
25. Serkan ALTINKAN- Serkan Altinkan Mühendislik İnş. Tar. Tic. Ltd. Şti.
26. Şevki MACİT- Macitler Kom. Tar. İnş. Tahh. Gıda. Tur. Tic. Ltd. Şti.
27. Yalçın AKKURT- Tüccar Yalçın AKKURT

unvanlı teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ilişkin bir bulguya ulaşılamadığına, dolayısıyla adı geçen teşebbüs ve teşebbüs birlikleri hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.